

Bořetické *listy*

ČÍSLO 3
PROSINEC 2009

*Radostné prožití Vánoc a v novém roce
pevné zdraví, štěstí, klidné rodinné zázemí
a hodně úspěchů v osobním i pracovním životě
přeje všem čtenářům
redakční rada a vedení Obce Bořetice*

Fotogalerie

Běh Bořeticemi

Běh za Bořetickým burčákem

Běh za Bořetickým burčákem

Běh za Bořetickým burčákem

Běh za Bořetickým burčákem

Rekordní počet startujících odstartoval starosta Štefan Huřka

Fotogalerie

Hody

Hody - dovoz máje

Hody - stárce jdou pro stárky

Hody - zavadka

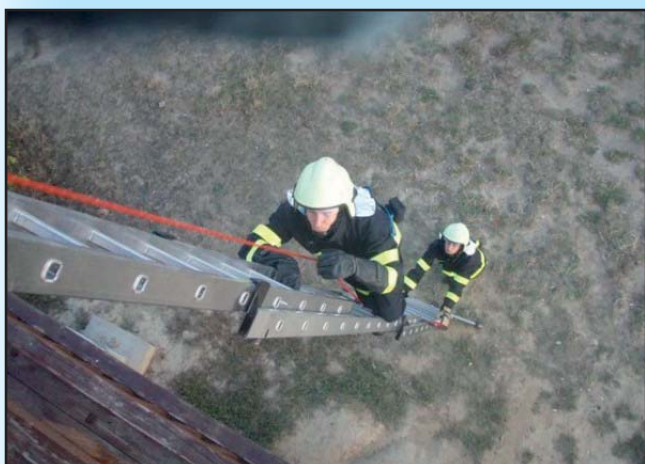
Hody - zavadka

Hody

Fotogalerie

*Hasičské závody**Hasičské závody**Hasičské závody**Cvičný zásah na rozhledně**Cvičný zásah na rozhledně**Nové hasičské auto*

Fotogalerie

Vánoční besídka

Vánoční besídka

Vánoční besídka

Konečně školáci

Lampionový průvod 23. října 2009

Lampionový průvod 23. října 2009

Fotogalerie

*Vánoční koncert v kostele**Vánoční koncert v kostele**Vánoční koncert v kostele**Vánoční koncert v kostele**Ukončení honu**Ukončení honu*

Úvodník

Vážení spoluobčané a čtenáři zpravodaje,

je tu čas klidu a pohody – jsou tu Vánoce. Je však také konec roku – čas rozjímání a bilancování. Vánoce strávené v rodinách s blízkými či přáteli je ta největší hodnota, kterou jsme snad ještě všichni schopni dát.

Letošní rok byl celý ve znamení finanční krize a ekonomické nestability a také očekávání, jestli zrovna ta firma, v které jsem zaměstnán, nebude propouštět. Krize se nevyhnula ani Obci Bořetice, příjmy se oproti roku 2008 snížily cca o 1 500 000 Kč.

Přesná čísla budou známa až po úplném ukončení účetního roku 2009. Již nyní však můžu konstatovat, že uzavřeme rok 2009 bez dluhů.

Natruc krizi byl rok 2009 pro Bořetice z hlediska finančních příjmů velmi významný. Podařilo se nám takřka dvěma desítkami podaných žádostí o dotace získat dotace v částce přesahující 13 000 000 Kč s vlastní spoluúčasti.

Tak jak jsme slíbili na počátku roku, pokračovali jsme v rekonstrukci chodníků. V letošním roce to bylo po pravé straně od „Multně“ k Floriánku směrem k Vrbici a od Velkých Pavlovic po levé straně před domem manželů Minaříkových.

Vzájemná spolupráce se starosty okolních obcí ve Svazku „Modré hory“ (scházíme se jednou za měsíc) přináší své první ovoce. Jde o společně vybudovanou cyklostezku z Velkých Pavlovic do Bořetic. Další společný projekt týkající se cyklostezek připravujeme s obcí Němčičky.

Dokončili jsme dláždění a úpravu hřbitova. Pokud bude přát počasí, dokončí se stavební práce u brány kostela, které vedou k záchraně nádherně vzrostlého javoru a památky „barokní brány“ s přílehlou zdí. Na tyto záchranné práce jsme získali peníze z dotací a od soukromých sponzorů.

Podařilo se nám připravit pro šest stavebníků stavební místa. Parcely jsou již vytyčené, takže už na jaře v roce 2010 můžou zapsaní zájemci o stavební místa započít se stavbou rodinných domků. Upozorňuji případné zájemce o stavbu rodinného domku, že je ještě jedna parcela na stavbu rodinného domku volná.

Pozemkový fond převedl po dlouhých třech letech bezúplatně do majetku obce 10 185m² pozemku na stavbu dalších rodinných domků. Minimálně třicet stavebních parcel se připravuje na „Pánském“ směrem ke Kobylí. Obec Bořetice má konečně dostatek vlastních pozemků, které budou v krátké době připraveny pro případné zájemce o stavbu rodinných domů.

Stavebně je dokončena největší finanční investice v tomto roce a to stavba Sběrného dvora. Dále máme rozpracovaný projekt, na který jsme získali dotaci 500 000,- Kč z FŽP JMK na kanalizaci a ČOV v obci. V dubnu příštího roku bychom mohli požádat o dotaci na stavbu. Projekt „Protipovodňová opatření v Kravích horách“ je pozastaven. Prioritou pro příští rok bude pokračovat v započaté rekonstrukci zničených - pro chůzi nezpůsobivých chodníků. Dále chceme vybudovat dvě dětská hřiště a vysadit alej „Pod Kopcama“. A o co ještě usilujeme a na co jsme už podali žádosti o dotace: půdní vestavba na staré škole, rekonstrukce střechy na nové škole, ubytování na nových šatnách, výstavba tribun, rekonstrukce fary se zahradou, amfiteátr a parkoviště v areálu vinných sklepů, rybářům na stavbu srubu, hasičům na vybavení nového vozu. Rovněž je to síť cyklostezek, které povedou přes Tálky kolem Rasovny ke Mlýnu, u Rasovny se odbočí ke kostelu, dále podél Trkmanky k rybníku dřevěným mostkem přes Trkmanku k druhému rybníku s napojením na stávající vozovku. Další cyklostezka povede kolem hřiště k Myslivně a nahoru Veselskou cestou až k lesu, kde se napojí na stávající komunikaci.

U obecního úřadu máme trvale celoročně zaměstnaných čtyři pracovníky. V tomto počtu jsou i účetní. Dalších sedm pracovníků, tzv. VPP, přijímáme přes pracovní úřad na osm měsíců od března do listopadu. Na financování (výplaty) těchto sedmi sezónních pracovníků získáváme finanční prostředky z dotací a fondů EU, to znamená, že pro obec pracují zadarmo, pouze z poskytnutých dotací.

Děkuji všem spolkům, které se podílejí na kulturních akcích nebo propagují dobré jméno obce, za jejich obětavou činnost na úkor vlastního pohodlí a rodiny. Děkuji všem zaměstnancům obecního úřadu a všem, kteří nám pomáhají při zvelebování naší krásné obce.

Vážení občané a čtenáři, dovolte abych vám popřál krásné, šťastné a klidné Vánoce a hodně úspěchů a štěstí v novém roce 2010.

Václav Surman
starosta

Informace z jednání zastupitelstva

Mimořádné zasedání Zastupitelstva konané dne 8. září 2009

schválilo:

Smlouvu o vzájemné spolupráci a sdružení finančních prostředků mezi Obcí Bořetice a Městem Velké Pavlovice na akci "Cyklostezka Velké Pavlovice- Bořetice".

XVII. veřejné zasedání Zastupitelstva obce Bořetice dne 29. září 2009 zvolilo:

- člena Kontrolního výboru pana Miroslava Valu
- další členy výběrové komise: Ing. Karla Mikulicu, Jaroslava Bureše, Janu Procházkovou
- stavební dozor nad stavební investiční akcí "Sběrné středisko odpadů Bořetice": firma Projekční kancelář Schwarz, Hustopeče

schválilo:

- prodej:
  - pozemku č.p. 180/3, k.ú. Bořetice – 23 m² Františkovi Jamborovi, Bořetice č. 107;
  - pozemku p.č. st. 876/2, st. 876/3 a části p.č. 133/13 – o výměře 23 m², vše k.ú. Bořetice, manželům Františkovi a Anně Strakovým, Bořetice č. 426;
  - pozemku p.č. st. 795 a 133/91, vše k.ú. Bořetice, panu Miloslavu Valovi, Bořetice 469;
  - pozemku p.č. st. 794 a p.č. 133/90, vše k.ú. Bořetice, panu Lukášovi Grégrovi, Bořetice čp. 435;
  - pozemku p.č. 1102 o vým. 106 m², k.ú. Bořetice manželům Marii a Josefu Šafaříkovým, manželům Anně a Josefu Šebestovým, manželům Ireně a Václavu Marešovým, Ludkovi Šebestovi v podílech, jak budou vlastnit společné části domu č.p. 410 po vymezení bytových jednotek.

- zveřejnění záměru prodeje pozemku p.č. st. 1045 a p.č. 4260/4
- uzavření nové nájemní smlouvy v domě č.p. 488 s manželi Liběnou a Stanislavem Barvíkovými – byt č. 7, na dobu určitou od 1. 10. 2009 do 30. 9. 2010; paní Petrou Natálií Paštikovou – byt č. 8 na dobu určitou od 1. 10. 2009 do 30. 9. 2009; Janou Hluchou – byt č. 10 na dobu určitou od 1. 1. 2010 do 31. 12. 2010.
- uzavření nové nájemní smlouvy s Oldřichem Jedličkou, dosud bytem Penzion, Modřice u Brna, na pronájem bytu v domku č.p. 79 s tím, že nájemce uhradí obci hodnotu nutných oprav k tomu, aby mohl být byt řádně užíván
- dotaci chrámové schole Deo Gratias, Bořetice 451 – na činnost vlastní a oddílu Světýlka a na úhradu schodku Annafestu ve výši 50.000,- Kč

-dotaci Římskokatolické farnosti Bořetice, Bořetice č.p. 188 – na dokončení opravy kostela ve výši 170.000,-- Kč

- dotaci Remedia,o.p.s., Břeclav ve výši 5.000,-- Kč na umístěné dítě z Bořetic

- prodloužení splatnosti půjčky TJ Sokol Bořetice, oddíl kopané, v celkové výši 100.000,-- Kč do 16. 12. 2009

- dodatek č. 1 ke smlouvě o vzájemné spolupráci a sdružení finančních prostředků mezi Obcí Bořetice a Městem Velké Pavlovice na investiční akci „Cyklostezka Velké Pavlovice – Bořetice“ ve znění, jak je uvedeno v příloze.

- přijetí dotace od JmKÚ Brno ve výši 390.000,-- Kč na akci „Sběrné středisko odpadů Bořetice“

- přijetí daru ve výši 460.000,-- Kč od pana Oldřicha Jedličky, bytem Penzion Modřice u Brna s určením na opravu barokní brány u kostela ve výši 60.000,-- Kč, na vybudování dětských hřišť částku 400.000,-- Kč - viz příloha

- rozpočtové opatření Obce Bořetice č. 3/2009, zvýšení na straně příjmů i výdajů ve výši 1.288.000,-- Kč

- směrnici pro provedení inventarizace v Obci Bořetice v roce 2009 s tím, že volí ústřední inventarizační komisi ve složení: předseda JUDr. Jana Zemánková, členové Jana Hluchá, Jana Procházková a složení dílčích komisí s tím, že dílčí komise provedou inventarizace do 30. listopadu 2009

- konečné znění „Změny č. 3 územního plánu obce Bořetice“ takto: Zastupitelstvo obce Bořetice projednalo předložený projednaný návrh změny č. 3 ÚPO Bořetice. Zastupitelstvo obce Bořetice schvaluje vydání opatření obecné povahy – změna č. 3 ÚPO Bořetice.

Mimořádné zasedání zastupitelstva dne 27. října 2009

schválilo:

- zřizovací listinu Základní školy a mateřské školy Bořetice, okres Břeclav, příspěvkové organizace

- dohodu o partnerství s Obcí Němčičky na investiční akci „Cyklostezka Bořetice – Němčičky“ a s Městem Velké Pavlovice na tutéž akci

- podání žádosti o poskytnutí dotace na uvedenou akci do ROP JV oblast podpory 1.4 Rozvoj infrastruktury pro bezmotorovou dopravu a následnou propagaci projektu „Cyklostezka Bořetice“.

- udělení čestného občanství panu Oldřichu Jedličkovi, rodákovi z Bořetic

- přijímat návrhy do navrhované změny č. 4 územního plánu obce Bořetice do 30. 11. 2009.

Jana Zemánková, místostarostka

Sběrný dvůr

Vážení občané

stavba nového sběrného dvoru musela být dle rozhodnutí SFŽP rozdělena na tři etapy výběrového říze-

ní. První část – stavební - byla firmou MIKULICA postavena opravdu ve velmi krátkém čase, a to během října a listopadu. K dnešnímu dni je stavba nejen dokončená, ale proběhlo již kolaudační řízení. Šibeniční termín stavby - pouhé dva měsíce - byl dodržen. Druhé výběrové řízení bylo na technologickou část (kontejnery, buňka pro vrátného, štěpkovač). Zařízení má termín dodání 30.1.2010. Třetí výběrové řízení bylo na dodání nakladače typu UNC. Není zatím vyhodnoceno, není znám dodavatel, termín je ale taktéž 30.1.2010. To znamená, že nový sběrný dvůr bude pro občany otevřen poprvé 6.2.2010.

Provozní doba sběrného dvora bude rozšířena o jeden den. V sobotu bude sběrný dvůr otevřen tak jako doposud - a to od 7:00 hod. do 12:00 hod., dále pak ve středu odpoledne - v zimních měsících od 15:00 hod. do 18:00 hod. a v létě od 16:00 hod. do 19:00 hod.

Upozorňuji občany, že odběr všech druhotných surovin (směsný komunální odpad, dřevo, železo, papír, plasty, televize, ledničky, pračky, zbytky barev, sklo, atd.) bude prováděn zase bezplatně - tak jako doposud. Pouze stavební suť, která je zpoplatněna již dnes, bude i nadále zpoplatněna.

Velký důraz bude kladen na třídění odpadu. Pouze ty odpady, které nebudou mít svůj vlastní kontejner, se budou ukládat jako směsný komunální odpad. Věřím, že toto malé opatření se dotkne jen malé části obyvatel, přece všichni „bořečáci“ svůj odpad dávno řádně třídí.

Znovu zdů-

razňuji, že za vytríděný odpad neplatíme a za většinu takto vytríděného odpadu dostaneme ještě zapláceno. Sice málo, ale přece. Pokud nechceme zvyšovat ceny za odvoz komunálního odpadu, bude nutné při ukládání odpadu dodržovat pokyny správce sběrného dvora. Doporučuji všem, kterým dělá problém třídění, aby si doma pořídili tolik popelnic kolik vyprodukují odpadu a nebudou mít problém se správcem sběrného dvora. Na jednu zaplacenou známku může mít každý občan i více popelnic.

Žádám občany, aby měli ještě chvíli trpělivost a udržovali při ukládání odpadu do kontejnerů u hřbitova alespoň základní třídění na suť, dřevo, železo, papír a sklo. Dále, aby vysloužilé elektrospotřebiče nevyváželi na dočasnou skládku ke hřbitovu, toto místo slouží pouze jako dočasný prostor pro ukládání komunálního odpadu. Vždyť už za pouhý měsíc bude otevřen nový sběrný dvůr.

Jménem vedení obce děkuji všem za pochopení tohoto dočasného stavu.

Václav Surman
starosta

Celkové náklady na nový sběrný dvůr	7 816 855 Kč
dotace z SFŽP ve výši 5% tj.	390 842 Kč
dotace z FS, EU	6 644 327 Kč
dotace z FŽP JMK	390 000 Kč
vlastní zdroje obec Bořetice	391 686 Kč

Máme nového lékaře

Od 1. února 2010 vystřídá po mnoha letech v ordinaci zdravotního střediska v Bořeticích MUDr. Jitku Debefovou MUDr. Eduard Šmotlák. Vedení obce děkuje jménem svým a jménem všech občanů Bořetic paní doktorce Debefové za její dlouholetou obětavou službu občanům v ordinaci a přejeme jí, aby si zaslouženého odpočinku užila ve zdraví a pohodě.

Kdo je náš nový praktický lékař MUDr. Eduard Šmotlák?

Narodil se v r. 1962 na Slovensku v městě Topoľčany. Lékařskou fakultu ukončil v r.1986, dalších 6 let pracoval v nemocnici Topoľčany na oddělení ARO. Atestaci ukončil v r. 1989 z interní medicíny a v r.1992 ze všeobecného lékařství. Od r. 1992 do r. 2009 pracoval jako obvodní lékař v obci Radošina. Pan doktor je ženatý, manželka je magistra farmacie, dvě děti studují na střední škole. Jeho hlavní záliby jsou tenis, turistika a cyklistika. Do obce

Bořetice se těší, líbí se mu zdejší kulturní a společenský život. Bude zde ubytovaný od pondělí do pátku, na víkendy bude jezdit k rodině. Přejeme panu doktorovi hodně krásných zážitků v obci a co nejvíce spokojených pacientů.

Václav Surman
starosta

Autobusová zastávka - špatná vizitka laciného pronájmu

Vedení obce v dobrém úmyslu pronajala v roce 2008 nevyužitou místnost na autobusovém nádraží vinařskému spolku SSRKH. Co je v této místnosti umístěno a jak je využívána, nevědí ani samotní ministři SSRKH. Vedení obce se snaží vycházet vstříc všem spolkům,

a proto místnost na autobusovém nádraží pronajala bezplatně. Pan prezident Václav Petrásek sám navrhl, že místo nájmu bude SSRKH uklízet malou autobusovou čekárnu. Jak tato „autobusová čekárna“ - ostuda obce vypadá, vědí všichni, kdo sem přijíždějí nebo odjíždějí. Samozřej-

mě nefunkční laciná smlouva musí být okamžitě ukončena a vypovězena. Hlásí se další zájemci, kteří určitě nebudou říkat jen prázdná slova o úklidu čekárny.

Václav Surman, starosta

Urgence ubytovacích poplatků

Upozorňujeme poplatníky, kteří jsou povinni platit poplatky z ubytovacích kapacit, zejména ty, kteří inzerují ubytovací služby na webových stránkách, na plnění povinností vyplývajících z OZV 5/2007 – zejména čl. 3 – ohlášení povinných údajů správci poplatku. Poplatku

podléhají ubytovací kapacity v ubytovacích zařízeních i v rodinných domcích. Poplatek je splatný do 31. 12. běžného roku. Při placení poplatku musí poplatník písemně uvést, zda poplatek platí podle sazby za využitá lůžka, nebo paušálem (v tomto případě kolik lůžek jeho

ubytovací zařízení má). Upozorňujeme, že obec provede v průběhu první poloviny roku 2010 namátkovou kontrolu, zda byl poplatek zaplacen včas a ve správné výši. Nezaplacení poplatku včas nebo ve správné výši bude sankcionováno dle čl. 7 OZV.

Obec Bořetice

Kravihorci nabízejí pomoc

Bořetice (vap) – V posledním roce plní naše média zprávy o problémech firem stavících tunely. Nejprve to byla Letná v Praze a v těchto dnech jsou to Mosty u Jablunkova. Voda v nadloží budovaných tunelů si vybírá svou daň. Zatím jen ve formě propadů zeminy a zavalení budovaných tunelů. Díky patronům tunelářů nepřišel žádný tunelář o život (neplatí to však o tunelářích v přeneseném slova smyslu, kteří tunelují naši republiku). Tunelujeme dobře, tunelujeme rádi, říkájí o sobě „kravihorci“. Tunelovali již naši předkové ve středověku, tunelujeme dnes a budou tunelovat

i naši potomci. Jen nám to také někdy spadne, jako těm v Praze a v Mostech. My však máme zkušenosti několika století a ty nabízíme dnešním velkotunelářům k využití. Musí vždy před stavbou udělat pasport po průzkumu v trase tunelu, aby se zjistilo, jestli tam již před nimi netunelovali krtci, zda je terén zatravněn, či tam nehospoďarí vinaři z Bořetic. Potom musí vykopat kolem celé trasy mělký příkop pro odvádění případných vod z přívalových dešťů. Tento příkop doporučujeme situovat nejlépe 5 metrů nad stavby v okolí, aby měli jejich majitelé také něco zaděláno pro budoucnost, když

mají dnes sklepy suché. Pro stavitele tunelů je však podřadná otázka zjišťovat, jak se ostatní voda nad budoucí tunely dostává a dělat něco pro její okamžité odvedení, neboť při případném zavalení tunelů je velmi snadné sehnat peníze na jejich zabetonování. Tyto rady nabízí kravihorci nezištně, protože kdo tuneluje, je jejich kamarád. Mnoho dalších rad nabízí vyřešit s případnými zájemci z řad tunelářů přímo ve sklepech pod „Kravíma horama“, kde mají připraveno ubytování i pro početné zájemce o odborné konzultace (je jich víc jak 400).

Václav Petrásek

Podivné praktiky zpravodajství ČT Brno

Koncem minulého týdne byla v regionálním zpravodajství odvysílána rozsáhlá zpráva o sporech kolem protipovodňových opatření v Bořeticích v Kravích horách, která by měla ochránit sklepy v této známé lokalitě. Poměrně velký prostor byl dodnes v médiích věnován zřízení čtyř sklepů. Na jarním zasedání zastupitelstva obce se střetly dva názory na řešení tohoto problému do budoucna. Současný starosta

Surman prosazuje megalomanskou variantu vybudování protipovodňových opatření, která by měla prý ochránit sklepy před přívalovými vodami z bouřek (0-2x za rok), které mají ohrožovat sklepy. Zabránit by se tomu mělo mimo jiné i vykopáním mělkého příkopu ve vzdálenosti asi 5 m nad horní řadou sklepů, která je dnes bez problémů s vodou a případnou vodu z bouřek odvádět po celé délce horní řady mimo skle-

py. Celková cena všech opatření byla cca 70 mil. Kč. To vše v době hospodářské recese a finanční krize, kdy některé obce nemají ani na provoz. Petrásek na tom zasedání zastupitelstva, kdy se mělo schvalovat uvolnění 1 mil Kč na projekt těchto opatření, prohlásil, že se jedná o cestu do pekel a běh na dlouhou trať, která bude i s pomocí dotací EU, o kterých se uvažuje, trvat několik let. Petrásek navrhuje několikaná-

sobně levnější řešení. Podle něj nejsou za problémem přívalové deště, kde mimo náplavy z nezatravněných vinic nenadělají žádné škody. Jedinou příčinou zborcení sklepů, tak jak je uvedeno v protokolu odborníků vypracovaném ihned po havárii dalších tří sklepů, je voda z děravé vozovky, která se soustřeďuje v nadloží sklepů a zřícení nezaklenutého sklepa právě starosta Surmana. Vozovka nad sklepy plní dvě funkce. Je vozovkou a zároveň stoukou, která odvádí dešťovou vodu z lisoven horní řady a provozní vody z těchto sklepů. Petrásek navrhuje vybudovat 250 m dešťové kanalizace, na kterou budou připojeny okapy lisoven a výlevky provozních vod. Do stejného, poměrně mělkého výkopu bude položeno i potrubí pro odvádění odpadních vod WC

do budoucí čističky. Na dno vybetonované rýhy by se položila i drenážní trubka pro odvádění případných prosaků. Po provedení stavby se opraví vozovka, která v tomto úseku 250 m nebude vybavena kanalizačními „vpustěmi“, neboť přívalové vody s sebou nesou bahno, trávu a další nečistoty, které by dešťovou kanalizaci ihned ucply. To by mělo být vyřešeno spádováním vozovky do rigolu, nebo k obrubníkům jedné strany vozovky.

Vraťme se ale k tomu zpravodajskému šotu. Celé zpracování této zprávy mělo charakter placené inzerce, včetně předtočených vstupů ze schůze vinařů v kulturním domě a měl by ji posoudit odborník na vyváženost zpravodajství. Celých 95% této zprávy bylo věnováno argumentům současného starosty

a toho, kdo tyto problémy ve sklepech způsobil, včetně rozhovorů jeho přísluhovačů. Den před natáčením byl Petrásek informován pracovnící ČT Brno, že se bude v Bořeticích o tomto problému natáčet, abych si zajistil některé vinaře, kteří mají na tento problém podobný názor. Nakonec bylo natáčeno jen s Petráskem a ve studiu to bylo ještě náležitě seškrtnáno. Redaktorka, která vedla rozhovory, pak prohlásila, že má dostatek materiálu a že s připravenými vinaři natáčet nebude. Starosta Surman se v tisku chlubí, jak nakupuje stromky pro obec za jeho víno. Vkrádá se tedy podezření, že i tento problém byl řešen obdobně a kvalita řešení byla úměrná kvalitě vína.

V. Petrásek.

Petice ČT

Vážený pane Petrásku,

je mně opravdu upřímně líto, že Vám ČT Brno neodvysílala reportáž o sporu kolem protipovodňových opatření v Kravích horách podle Vašeho scénáře. Možná to bylo proto, že jste i po roce, kdy VUT - fakulta stavební Brno provádí ve sklepech pasporty (zaměření podzemních částí sklepů), neustále tvrdil, že pasporty sklepů jsou zbytečné a v týdeníku Moravský Jih

jste se nechal vyfotografovat s fotografiemi sklepů, které jste uváděl za údajné pasporty. Nebo že by to bylo proto, že Váš návrh řešení kanalizace je opravdu jen Váš? Vždyť do dnešního dne jste žádný návrh k této problematice nepředložil ani na zastupitelstvu ani na veřejných schůzích a neslyšeli jsme od Vás nic víc, než že máte lepší a levnější variantu. Kde získáte na Vaši bezesporu opět partyzánskou akci finance? To

jste nám dosud také neprozradil.

Ani mně se praktiky médií nelíbí, proto jsem sepsal petici a předkládám ji občanům. Ti, kteří mají zájem petici podepsat, mohou tak učinit ve dnech 28.12 – 29.12. od 8:00 do 12:00 hodin na obecním úřadě. Následující den bude petice doručena ČT Brno.

*Václav Surman
starosta*

Dokumentace KH

Vážení občané,

Dovolte aby jsme Vás na žádost starosty pana Surmana informovali o způsobu a průběhu zpracování projektové dokumentace na řešení „Protipovodňových opatření v lokalitě Kraví Hora“. Informace zde podaná je doplňující a navazuje na veřejné jednání u Vás, které se uskutečnilo 9.12.2009.

Úvodem můžeme uvést, že v následném období po havárii vinných sklepů v lokalitě Kraví Hora jste průběžně informováni jednak o postupu prací, které byly prováděny při likvidaci havárie a zpracování

projektu který řeší odstranění příčin, které k tomu vedly a zejména také o názorech jakým způsobem vzniklou situaci řešit. Informace jsou Vám sdělovány ve Vašich „Obecních listech“, ale i ve veřejných médiích v pořadech České televize a územních denících. Vzhledem k tomu, že informace jsou mnohdy rozdílné, dle autorů, kteří prezentují svůj názor na řešení situace, dovoluujeme si Vám sdělit či vysvětlit náš názor jako projektanta se kterým obec Bořetice uzavřela SoD na zpracování dokumentace na řešení optření.

Možná pro Vás občany může být i

zajímavá otázka jakým způsobem se naše projektová organizace – Pöyry Environment a.s. Brno (www.poyry.cz) k dané situaci dostala. Na přímou výzvu podanou Obcí jsme se zúčastnili výběrového řízení, kterou zajišťovala fy. Allowance, s.r.o Praha. Po prohlédnutí lokality a seznámení se se situací, jsme podali 11.5.2009 naši nabídku a dopisem 22.6.2009 jsme byli informováni o přidělení veřejné zakázky. Po naší detailní prohlídce lokality 7.7. a 30.7.2009 za účasti starosty a zástupce fy.Allowance jsme zpracovali „Návrh protipovodňových opatření“, jehož rozsah byl následně

zahrnut do SoD. V rámci 1.části prací, která je před dokončením bude zpracována koncepce řešení protipovodňových opatření dle kritérií „Operačního programu MŽP oblast podpory 6.4. Optimalizace vodního režimu v krajině“. Řešení bude projednané s příslušnou Agenturou ochrany přírody a krajiny.

Vlastní zpracování dokumentace bylo rozdělené do několika etap.

V 1.etapě byly vyhodnoceny zjištěné už:

- provedené průzkumné práce
- vyjádření a názory dotázaných institucí a občanů
- zpracované projektové dokumentace:

Retenční nádrž č.1 a 2 a zpevnění polních cest (vychází z návrhu společných zařízení v rámci jednoduché pozemkové úpravy v k.ú. Bořetice), vypracoval Agroprojekt PSO, s.r.o. Brno 02/2008.

Tůň u Trkmanky v k.ú. Bořetice u Hustopečí, vypracoval Agroprojekt Litomyšl s.r.o. 01/2007

V 2.etapě bylo zpracováno zaměření celého areálu Kraví Hora v nezbytném rozsahu pro návrh projektového řešení.

Ve 3.etapě po vyhodnocení předcházejících prací byl zpracován návrh projektového řešení.

V základní koncepci bylo po vyhodnocení příčin vzniku havárie, kdy bylo přihlíženo i k vyjádření Ústavu geotechniky VUT Brno – dopis z 28.1.2009, potvrzeno, že je nezbytné zamezit pronikání vody do podložních spraší, ve kterých jsou vinné sklepy vyhloubeny. Po vyhodnocení příslušného povodí ze kterého dešťové srážky zatěžují areál sklepů a po posouzení odtokového množství při průměrných a maximálních srážkách bylo řešení nápravných opatření rozděleno do dvou částí.

V první části jsou řešeny opatření přímo v areálu vinných sklepů, to je zajištění a odvedení srážkových vod z komunikací, zpevněných ploch a okapných svodů a k tomu i odvedení splaškových vod – toto je zahrnuto v dokumentaci odkanalizování areálu a je součástí projektu, který řeší odka-

nalizování celé obce Bořetice.

V druhé části, kterou zpracovává naše projektová organizace je řešeno zachycení a odvedení srážkových vod nad horní řadou sklepů z příslušného povodí s cílem zabránění zátěžování vlastního areálu přívalovými dešti a prakticky tím umožnit vybudování 1.části opatření.

Je nutné si uvědomit, že z příslušné odpovídající plochy povodí nad areálem za extrémních přívalových dešťů odtéká poměrně značné množství vody, které je zatížené i nesenými splaveninami, zejména ornici. Tyto dešťové srážky dnes výrazně zatěžují areál jednak přirozeným zadržetím nad horními sklepy a následným vsáknutím do podloží a zejména vtokem do areálu několika průlehy mezi budovami. Dimenzování odvodňovacího a kanalizačního systému na tato množství vod je velice obtížné, v daných stísněných podmínkách značně komplikované. Z těchto důvodů je v řešení protipovodňových opatření navrženo zachycení přítékajících vod nad horními sklepy a budovami a jejich následné bezpečné odvedení mimo areál. Zachycení přítokových vod je navrženo pomocí zemní hráze, následné odvedení zadržovaných vod je řešeno odvodňovacím příkopem. K zabránění vniku zachycených vod do podloží je řešeno osazením těsnicí folie ve dně a na svazích koryta. Konstrukčně je zemní hrázka a příkop řešen tak, aby umožňoval ve stanovených místech přejetí malou mechanizací používanou ve vinicích. Umístění odvodňovacího prvku - záchytné hrázky a příkopu není v současnosti přesně určeno, je věcí dohody s názory jednotlivých uživatelů pozemků. Je samozřejmě žádoucí, aby vybudovaná hrázka i příkop byly zatravněné a i návazné plochy byly urovnané se zatravněním a zamezovaly tak možnosti vzniku erozních rýh a i odtoku do areálu. Ve vztahu na zlepšení přístupu k horní části se nabízí i možnost zřízení přístupové komunikace u záchytného prvku. Vzhledem k poměrně velkému množství odváděných vod je dále navrženo osazení

ještě horního záchytného prvku shodného řešení v místech plánované cestní sítě.

Odvedení zachycených vod je pro každou část řešeno samostatně přes vodní nádrž, kde dojde k zadržení vody v území a odsazení nesených splavenin. Z dolní části je příkop svedený přes Němčický potok do vytvořeného rybníka, který je umístění pod letištěm, kde bude trvalá vodní hladina s kolísavou úrovní. Rybník je vybaven odběrným objektem typu požerák s bezpečnostním přelivem a se zaústěním do Němčického potoka. Z horní části je odvodňovací příkop vedený po levé straně areálu, kříží silnici a je vedený podél nového rybníka až do Trkmanky. Před vyústěním bude zřízena vodní nádrž typu mokřad s výsadbou tomu odpovídajících rostlin. Zde připravovaná stavba cyklostezky bude vedena mezi rybníkem a vytvořeným mokřadem.

Je vhodné i informovat, že navrhované protipovodňové opatření bylo předběžně kladně projednané se zástupcem AOPK. Je celkem jasné, že náklady na vybudování protipovodňových opatření jsou poměrně značné, ale při jejich správném nasměrování a vyhodnocení je možné získat některý z dotačních programů a tím zajistit jejich realizaci.

V současnosti je dokumentace dokončována před jejím závěrečným projednáním s AOPK a projednáním na obecní radě.

V uvedeném vyjádření neuvádíme i další nezbytná opatření jako je probíhající Pasportizace sklepů, které je řešeno samostatně a i další opatření spočívající například v úpravě obhospodařování vinic – uspořádání po vrstevnici a zatravnění, které přispívá k zabezpečení stability celého území.

V Brně dne 14.12.2009
Pöyry Environment a.s. Brno
Botanická 834/56, 602 00 Brno

Ing. Oldřich Neumayer CSc
p. Štefan Benda

Odpadní a dešťová voda v obci Bořetice již nemusí být přítěží a ohrožením

Obec Bořetice se plánuje zapojit do čerpání peněz z fondů EU v oblasti vodního hospodářství.

Obec připravuje žádost o dotaci na dva projekty do Operačního programu Životního prostředí 2007 – 2013. První projekt řeší protipovodňové a protierozní opatření v oblasti Kraví Hory, druhý odkanalizování obce jednotnou splaškovou kanalizací a výstavbu ČOV.

První oblast podpory se zaměřuje na zvýšení retenční schopnosti krajiny a snižování vzniku a dopadů povodňových situací opatřeními příznivými z hlediska ochrany přírody a krajiny v oblasti Kraví Hory. Oblast Kraví Hory je specifická svým využitím (vinařství) a velkým počtem vlastníků pozemků dotčených projektem. Projekt navrhuje vytvoření soustavy svodných kanálů (žlabů) zhruba 15 – 25 metrů za vinnými sklípky a svedení do nově vytvořené retenční nádrže. Výstupem projektu bude odvedení nárazových dešťových vod mimo oblast vinných sklípků.

Podmínkou pro získání 90% dotace z fondů EU (Operační pro-

gram Životní prostředí) je realizace protipovodňových opatření přírodě blízkým způsobem (tzn. otevřené svodné příkopy, zatravněné kanály aj.). Pro zaručení splnění požadavků výše zmíněného dotačního programu byla k technickému řešení přizvána Agentura ochrany přírody a krajiny ČR (AOPK ČR). Přípomínky AOPK ČR byly do projektu zapracovány a určen rozsah zasažených pozemků. V současné době probíhají přípravy na veřejné projednání s vlastníky dotčených pozemků a 14. 1. 2010 proběhne otevřené jednání. Podmínkou pro získání dotace je souhlas všech vlastníků pozemků.

Druhý projekt obce Bořetice řeší kompletní odkanalizování obce - výstavba jednotné kanalizace a ČOV. Dotace na tento projekt bude čerpána opět z Operačního programu Životní prostředí, kde je možné získat až 80 % dotaci z celkových způ-

sobilých veřejných výdajů. Toto procento ale není závazné, závisí na výši celkových nákladů a finanční analýze pro tento projekt.

Oba projektové záměry jsou zatím v přípravné fázi, kdy je finalizována projektová dokumentace pro územní rozhodnutí. Již v této fázi je však zřejmé, že nelze projekty řešit odděleně. Odvedením dešťových vod mimo zastavěné území se sníží zátěž na kanalizaci a tím i na ČOV.

*Allowance s.r.o.,
poradenská agentura*

Hlodavci v bořetických tůních

V soustavě bořetických tůní a „rybníků“ se kromě mnoha druhů rostlin a živočichů vyskytují také dva význační zástupci velkých hlodavců.

Po již dlouhou dobu se na tomto území můžeme setkávat s všem jistě dobře známou ondatrou pižmovou (*Ondatra zibethicus*), která se zde – ve Svodnici, vyskytovala již velmi dlouhou dobu před zbudováním tůní. Nově je však také možné pozorovat známky pobytu jiného druhu – bobra evropského (*Castor fiber*). Jedná se především o typickým bobřím způsobem pokácené stromy na ostrůvku rybníku u železniční tratě. To, že by se bobra vyskytl i v Bořeticích, by zas až tak zvláštní nebylo, protože od r. 1986 se původně vyhu-

bení bobří vrací na jižní Moravu a od konce devadesátých let byly jejich pobytové stopy pozorovány i ve Svodnici u Velkých Pavlovic. Dokonce již jednou – počátkem tohoto století, jsme se s pokácenými stromy mohli setkat i přímo v Bořeticích. Bylo to kolem tehdy vyhloubené zatopené vodní nádrže na místě dnešních rybníků.

A protože je velmi pravděpodobné, že se s výše uvedenými hlodavci nebo jejich pobytovými stopami v přírodě setkáme, zdůrazníme nyní hlavní odlišnosti v životě obou rozličných druhů, které však mnoho lidí navzájem zaměňují.

Ondatra pižmová je rezavě hnědý hlodavec s délkou těla bez ocasu

kolem 30 cm, hmotnosti 1 – 2 kg. Někdy si ji lidé zaměňují s malým bobrem. Nápadný je však její ocas, který dosahuje délky přes polovinu těla. Ocas je ze stran zploštělý a lysý. Při plavání celá vrchní část těla ondatry vyčnívá z vody, přičemž se ocas hadovitě pohybuje ze strany na stranu.

Poblíž pohlavních orgánů má žlázu, ze které vylučuje pižmo, což je pronikavě páchnoucí látka dříve hojně používaná v parfumerii jako fixátor vůní.

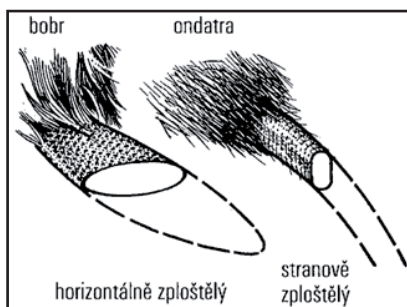
Ondatry jsou býložravci aktivní ve dne i noci. V době vegetace požírají vodní rostliny a rostliny z břehových porostů jako je rákos, puškovec, orobinec aj. V zimě, kdy v mělkých vodách rostliny vymrzají

a potravu je nedostatek, si přilepšují i živočišnou potravou např. škeblemi, v bahně přezimujícími žábami apod. Zdravé ryby nepronásleduje ani neloví.

Ondatra pochází se Severní Ameriky, kde byla lovena jako významné kožešinové zvíře. Její kožešina tzv. bizam byla velmi ceněna. Z těchto důvodů v roce 1905 kníže Collredo-Mansfeld zakoupil několik párů ondatr ve státě Ohio a vypustil je na svém panství v Dobříši, asi 40 km od Prahy. Životní podmínky na našem kontinentě ji začaly velmi vyhovovat a to až tak, že během několika let osídlila Čechy a německé kraje. V roce 1920 se začala šířit i na Moravu a do ostatních částí Evropy.

Jelikož si ondatry ke svému životu potřebují hloubit nory především v březích řek a hrází, dostali se tito tvorové brzy do konfliktu se zájmy člověka. Jejich soustavy vyhloubených chodeb začali totiž ohrožovat pevnost hrází u regulovaných evropských řek a vodních děl - hlavně v případě velké vody. Veškeré pokusy o likvidaci populací ondatr skončily neúspěšně, naopak - čím více se zintenzivňoval jejich lov, tím rychleji se šířily.

Dnes je ondatra rozšířená ve střední a východní Evropě a také v některých oblastech Skandinávie, západní Evropy a Balkánu.. Díky vysazovacím akcím v tehdejším Sovětském svazu (řeky tam nebyly regulované proto ondatra nebylo považována za škodlivé zvíře) se rozšířila až daleko na Sibiř. Situace v dnešní době je taková, že se u nás počty ondatr dále nezvyšují a jsou určitým způsobem stabilizovány.

Bobr evropský je hlodavec hnědé barvy velikosti až 100 cm bez ocasu, hmotnosti až přes 30kg. Bobři jsou výborní plavci. Typickým znakem je jejich vodorovně zploštělý ocas (tzv. veslo), který je pokrytý kožovitými šupinami. Slouží k ponořování a vynořování, také jako kormidlo i jako nástroj k signalizaci - mohutný úder o vodní hladinu oznamuje nebezpečí. Bobři jsou zvířata s noční aktivitou. Ze svého obydlí vyrazí hned po setmění a vracejí se až pozdě k ránu.

U kořene ocasu mají také pachové žlázy vylučující pižmo - tzv. „bobří stroj“ (castoreum).

Bobři jsou výluční býložravci. Během léta se živí mladými nezdřevnatělými výhonky dřevin, rákosem, vodními rostlinami, i bramborami, kukuřicí a řepou. Mimo vegetačního období, tzn. na podzim, v zimě a v předjaří, kdy je málo bylin, jsou bobři nuceni hledat jiný zdroj potravy - kůru z větví. Protože neumí dobře šplhat, musí strom nejdříve pokácet. Při kácení stromů používají ostré přední zuby - hlodáky. Kolem ohlodaného pokáceného stromu je tak možné pozorovat mnoho třísek. Stromy kácí tak, aby větvemi dopadly do vody a mohli k nim pak snadno doplovat. Bobři jednoznačně preferují mladé topoly a vrby do průměru 20 cm. Dalším zjištěným způsobem zaopatřování potravy je kácení dřevin „do zásoby“. Takový strom je poražen a zůstává téměř netknutý na pozdější použití. Bobři se k němu vrací často až v předjaří a zjara, lze ovšem nalézt i stromy, které nebyly vůbec využity. Někdy si bobři na zimu poskládají z větví jakési vory, které na vodě zamrznou, ale spodní větvičky jsou stále přístupné zespodu k okusování. Také jsou schopni zimní zásobu vytvářet zapichováním větví pod vodní hladinu do bahništěho dna. Bobři si staví tzv. bobří hrady. Buď jsou vyhrabány jako nora ve břehu nebo u nízkých břehů jsou poskládány z větví. Vchod je vždy pod vodní hladinou.

Bobr byl dříve hojným zvířetem podél řek nižších a středních

poloh. V důsledku intenzivního zemědělství, kácení porostů a vysoušení mokřadů ze zmenšovalo jeho přirozené prostředí. Bobr byl také intenzivně loven, a to jak pro cennou kožešinu a pro maso (kvůli šupinatému ocasu bylo jeho maso prohlašováno za rybí, a bylo ho tedy možno jíst i v době půstu), tak pro již zmíněné castoreum používané ve voňavkářství a na výrobu zázračných léků. Jako univerzální lék se používalo i jeho sádlo, varlata, krev, kosti i zuby. V důsledku toho byl bobr v polovině 18. století na našem území, tak jako v mnoha dalších evropských zemích, ve volné přírodě vyhuben. Nejdéle se původní bobři udrželi v jižních Čechách (do poloviny 18. století na Třeboňsku), na Moravě došlo k jejich vyhubení o něco dříve (v r. 1730 u Grygova).

Ve 20. století se přísnou ochranou a znovuvysazováním bobrů podařilo tento druh v Evropě zachránit. Jeho populace se začala zvětšovat tak, že se začali vracet na část původních území. Nová etapa výskytu bobrů u nás začala koncem 60. let 20. století, kdy se objevili - zpočátku nárazově a později stále častěji - jedinci migrující ze sousedních zemí. První zmínka o opětovném výskytu bobra na našem území pochází z roku 1967, kdy byl migrující jedinec ubit převozníky na řece Kamenici v severních Čechách. V povodí Moravy přispělo k jeho návratu vysazení více než 20 zvířat v CHKO Litovelské Pomoraví v devadesátých letech. Bobři, kteří se dneska objevují na jižní Moravě, mají původ v Rakousku, odkud se k nám dostali po řece Dyji a Moravě.

Se vzrůstajícím počtem bobrů se však množí případy, kdy se tento živočich dostává v urbanizované a zemědělské krajině do konfliktů s lidskými zájmy.

Pro minimalizaci škod je velice důležité dokonale poznat biologii a ekologii tohoto druhu a najít nové metody, jak umožnit soužití člověka s druhem, který se ve zdejší krajině vyskytoval dávno před námi.

Mgr. Šebesta Radim

Bobři znovu v Bořeticích

Bořetice – vap. Podle informací místních rybářů, kteří obhospodařují nové rybníky v Bořeticích, obsadila migrující rodinka bobrů rybníček Panské jamy a jeho ostrůvek. Podle pozorování rybářů se jedná o rodiče a dva potomky. Již podruhé po putování Trkmankou se u nás zastavilo několik bobrů. Poprvé to bylo před deseti lety, kdy

se jim zalíbila vykopaná sonda, která měla potvrdit, že se zde rybníky mohou vykopat. Poměrně velké vrby v okolí této tůně o průměru větším jak 30 cm byly pokáceny a staly se krmivem bobrů na zimu. V jarních měsících následujícího roku však zřejmě usoudili, že zásoba krmiva je vyčerpána a pokračovali v migraci po Trkmance, neboť jejich činnost

na tůni ustala. Ta letošní rodinka již dokázala vyčistit ostrůvek od vrbového porostu a bude zajímavé sledovat, zda jim nově obsazené místo bude vyhovovat a zda se zde usídí na delší dobu. Zásobu vrb zde mají značnou v náletovém lesíku, který vznikl na dřívě obdělávaných polích asi před 15 lety, kdy se ucpala meliorační soustava.

V. Petrásek

Fantazie na viniční trati

Vážená redakce,

mnohokrát Vám děkuji za zasilání vašeho zpravodaje. Moc mne potěší, když se můžu začíst do zajímavých příspěvků z různých oblastí nejen života v obci. Myslím, že je správné, že se v něm lidé doslova vidí. Fotografiemi se stává každý protagonistou dění v obci. A abych jen nechválil, zasílám svou trošku „do mlýna“. O.Damborskému přeji stálou inspiraci a redakční radě dobré dopisovatele.

S pozdravem J. Kux, Brno

Ps: Chci věřit, že článek se k Vaší vinařské obci hodí...

Tratí máme nepochybně hodně. Trať Velké ceny v Brně nebo taky máme nejhustější síť železničních tratí v Evropě, běžkařské tratě taky nejsou marné, třeba pro podporu odtučňovací kúry. Tratě viniční však mezi těmi řekneme dopravními tratěmi nepochybně dominují. Mají specifickou vlastnost. Stejně jako ty jmenované slouží i jako cesta k dopravě voňavých plodů, ale větší význam mají jako název lokality pro pěstování vinné révy. Jen znalec či odborník na pěstování vína ví, že nejen na Znojemsku je bezesporu nejznámější viniční trať „Šóbes“. „Šóbes“ jako svah, kolem něhož ze tří světových stran obtéká kaňonem řeka Dyje, a nad ní se na východu údolí tyčí skalní vrch s nádhernou vyhlídkou nejen na kouzelné údolí, ale i na několikahektarový vinohrad.

Viniční tratě ve Stošíkovicích „U tří dubů“ nebo v Hostěradicích „Volné pole“, ale i v Havraních „Staré vinice“ či „Weinperky“ u Miroslavi se mou chlubit výbornými víny stejně jako „Šóbes“. Putujete-li však po těchto místech pěšky, což se nepochybně dá i netrénova-

ným krokem, objevíte dosud nevímané kouzlo vinic. Réva voní, voní révovým vínem, voní polem nad kterým zpívá skřivan a svítí slunce.

To slunečné odpoledne, na které s radostí vzpomínám, jsem se zastavil u stánku Znovína Na Šóbesu, v jehož je vlastnictví. Ve stánku sice nedostanete koupit párek v rohlíku, ale vína z ojedinělé vinice, na které právě stojíte. Při troše fantazie jsem si vzpomněl na viniční trať ve Slupi, jmenuje se Dívčí vrch, a když jsem se rozhlédl zde po této krajině, viděl jsem dívku- ženu, která se vlní ve viniční trati kolem mne. Nádherně voní a rodí nejen život, ale i podmanivá svěží vína plná omamné aromatické vůně, třeba jako právě chutnaný Ryzlink rýnský ročníku 2008. Polosladké víno, chuťově velmi bohaté s tóny tropického ovoce má moderní svěží chuť, kterou dokresluje i líbivý zbytkový cukr. Přiznám se, že mám raději suchá vína, ale toto s příjemnou minerální stopou dodalo veselí do jinak namáhavého odpoledne. Při další skleničce již bylo veseleji, svěží chuť obnažila i unavenou mysl a i mé dosud tajemné společníci toto žertovné víno rozvázalo jazý-

ček. Chvála vínu i této lokalitě patří právem. Vinohrad na Šóbesu je jako pevnost, kterou nelze zničit třeba i plánovaným útokem, protože zdotlat jeho pomyslné kamenné zdi se nemůže podařit. Vždy vás zde totiž dobří lidé přivítají vinným mokem, který je u tamního stánku daleko od všech starostí i neudů tohoto předynamizovaného světa. Světa ochuzeného o fantazii viniční tratě.

J. Kux

Rodák z Bořetic, bojovník za svobodu chce zbytek života strávit v rodných Bořeticích

Starosta obce Bořetice Václav Surman bude na veřejném Zastupitelstvu obce v úterý 29. 9. 2009 v 19hod. bojovat, aby politický vězeň Oldřich Jedlička, který strávil 3 roky v koncentračním táboře a 12 let v komunistickém lágru na uranu v Jáchymově, se mohl do rodných Bořetic vrátit (při první žádosti v roce 2005 mu nebylo vyhověno, i když sliboval připsat na účet obce celý jeden milión korun). Rada obce mě podpořila a jsem přesvědčen, že tak učiní i všichni zastupitelé.

Oldřich Jedlička se narodil 10. února 1922 v Bořeticích na Břeclavsku. Po ukončení povinné školní docházky se vyučil zedníkem, a protože měl na víc, odešel ještě před vyhlášením Protektorátu v roce 1939 do Brna, kde začal studovat na nižší průmyslové škole. Jako většina mladých lidí, věnoval se ve volných chvílích i pan Jedlička sportu. Byl nadšeným Sokolem, vlastenecké citění v něm v oněch kritických letech vzbudil a utvrdil po příchodu do Brna pan Petr Křivka z Nového Lískovce, bývalý legionář a národní socialista. Ten po příchodu nacistů využíval svého povolání železničáře a napomáhal k útěku do zahraničí lidem pronásledovaným Němci. Petr Křivka se stal pro mladého Oldřicha záhy životním vzorem. Náklonnost pojal Oldřich však i k dceři Petra Křivky Boženě, která se později stala i jeho životní partnerkou. Do své činnosti brzy P. Křivka zasvětil i O. Jedličku, v němž kromě již zmíněného českého vlastenectví vypěstoval i nenávisť proti nacistické totalitě. V roce 1940 je nucen do zahraničí uprchnout i P. Křivka a jeho manželka s dcerou se stávají rukojmím gestapa. Přišel rok 1942 a Oldřich Jedlička jako ročník 1922 byl totálně nasazen do Říše, do závodu BMW ve Fankfurtu nad Mohanem. Zde záhy mezi totálně nasazenými vzniká skupina s mezinárodní účastí s cílem škodit

Říši. Za poslech londýnského rozhlasu a šíření letáků vyzývajících k sabotážím je sledován gestapem. Na poslední chvíli se pokouší prchnout do Itálie a dále do Velké Británie, na útěku je však dopaden a dostává se do rukou gestapa ve Würzburgu. Příčiněním polské tlumočnice při výsleších je jeho obžalovací protokol natolik „vylepšen“, že mu hrozí trest smrti za velezradu. Protože odmítl protokol podepsat jako nepravdivý, byl odeslán do koncentračního tábora Flossenbürg. Flossenbürg byl táborem vyhlazovacím a většina vězňů Čechů zde byla označena červenými trojúhelníky politických vězňů nebezpečných Říši. Vězňové byli využíváni většinou na práci v kamenolomu a na blízkých stavbách. V březnu 1943 byl Oldřich Jedlička převezen do koncentračního tábora Dachau-Alach, kde pracoval v blízké továrně na výrobu leteckých motorů. Přitom se vyučil strojním mechanikem, ale vyučil se takto způsobem, jak práci nejúčinněji sabotovat. Sabotáže byly prováděny velmi promyšleně, za účasti vězňů odborníků SSSR, Polska, Francie, i odjinud, a řada z nich nebyla objasněna. Výprasky, týrání i popravy zde byly na denním pořádku.

Přišlo jaro 1945 a spojenecká fronta ze západu se blížila k hranicím Německa. To už nyní spoléhalo jen na svoje zázračné zbraně. Odborníci z koncentračních táborů byli vybíráni na speciální práci při výrobě raket. Mezi nimi byl i O. Jedlička. Transport se vydal pěšky směrem k hranicím s Rakouskem. S cílem v Innsbrucku, celou dobu pod hlavními samopalů příslušníků SS. Fronta se však blížila mnohem rychleji a tak transport byl přeměněn na transport smrti. Na osobní rozkaz Himmlera nesměl nikdo z transportu padnout do rukou spojenců. V městečku Pfronten se podařilo O. Jedličkovi spolu

se dvěma spoluvězni lstí uprchnout, část transportu však byla za městečkem postřílena. Útulek prchajícím vězňům poskytly rodiny místních obyvatel. Ve Pfrontenu také následujícího dne byli všichni přeživší vězňové osvobozeni čelními tankovými jednotkami Američanů. V Alpách však O. Jedlička pobyl ještě dva měsíce do konce května 1945 ve spojeneckých internačních táborech. Poté, vybaveni oblečením z kasáren německé armády, se vraceli jak mohli co nejrychleji domů. V případě pana Jedličky auty Američanů do Plzně odtamtud vlakem do Prahy a dále do Brna. Díky svému „obleku“ byl O. Jedlička v Bílovicích u Brna málem zastřelen sovětskou hlídkou. Za pomoci místních obyvatel se s menšími potížemi dostal brzy do Brna. Pochopitelně, že první jeho cesta mířila k příbuzným, sourozencům, kteří žili v Brně a poté do Nového Lískovce, do bydliště budoucího tchána a ke své snoubence. Setkání s Petrem Křivkou, který se vrátil z Velké Británie jako člen osobní stráže prezidenta Beneše, bylo více než srdečné. V prosinci 1946 se Oldřich Jedlička se svojí snoubenkou oženil, vstoupil do státních služeb jako zaměstnanec ČSD a postupně střídal různé železniční stanice. Petr Křivka v té době pobýval jako člen osobní stráže prezidenta v Praze. Tam také směřovaly časté návštěvy O. Jedličky. Politické klima již před únorem 1948 dávalo vnímavým jedincům najevo, že nedávná hitlerovská totalita bude brzy vystřídána totalitou novou. Lidé typu Petra Křivky začali budovat ilegální vojenské skupiny, zaměřené po únoru 1948 proti nastupující komunistické diktatuře. A protože byl P. Křivka vzorem O. Jedličkovi i nadále, byl do činnosti skupiny označené číselným kódem 9909 postupně zasvěcován. Skupinu 9909 tvořili většinou západní českoslovenští vojáci nekomunistického politického smýš-

lení. V roce 1948 – 1949 vystřídal O. Jedlička několik železničních postů, posledním byl Sokolov. Pro nezdravé prostředí musela její manželka opustit a odjet do Brna, kde se brzy narodil manželům Jedličkovým syn. Pan Jedlička žádá o přeložení blíže k Brnu, je mu vyhověno a získává místo v Břeclavi. Ovšem bez možnosti ubytování. Opouští práci u ČSD a stává se tunelářem. Na rozdíl od úspěšných spolupovězňů z nacistických lágrů, nebyl O. Jedličkovi i přes opakované žádosti přiznán statut politického vězně. Po skončení války byl sice O. Jedlička vyznamenán Pamětním křížem Za věrnost Svazu osvobozených politických vězňů a stříbrnou medailí Za zásluhy, doklady k přiznání tzv. paragrafu 255, tj. statutu politického vězně se opakovaně neznámo kde ztrácely. Této rehabilitace se dostalo panu Jedličkovi až v roce 1974! Na přelomu léta a podzimu 1949 byl zatčen Petr Křivka, velitel skupiny 9909, nedlouho po něm byl zatčen i O. Jedlička. Za vinu mu bylo kladeno, že ač věděl o činnosti svého tchána, neudal ho. Obvinění bylo posléze rozšířeno tak, že bylo změněno na velezradu a špionáž. V osobních dokladech vlastní O. Jedlička písemné pozvání z roku 1951 určené jeho manželce k soudnímu přelíčení, kde jak uvádí obhájce, prokurátor bude žádat trest smrti. Trest byl posléze zmírněn na 20 let vězení. Petr Křivka však byl k smrti odsouzen a popraven. Až do vlastního procesu v dubnu 1951 prošel O. Jedlička vyšetřovacími celami na Orlí ulici v Brně, ve Znojmě, a opět v Brně na Cejlu, po soudu byl transportován do věznic na Borech. Během výslechů v Brně se dostal O. Jedlička do rukou pověstnému vyšetřovateli Jarkovi Danieli z Brna, který svoji krutostí předčil zkušená gestapácká esa. Nezapomenutelný dojem vyvolaly i surové výslechy u referenta Lemona zvaného Slunéčko v celách na Příční ulici. Ve věznici na Borech pobyl O. Jedlička jen do srpna 1951, následoval transport do koncentračního

tábora nucených prací v Příbrami – Vojně a Příbrami - Bitýzu. 10 let zde O. Jedlička fáral v uranových dolech jako lamač. Udělením milosti mu byl trest zkrácen o osm let. O tom, co dokáže na lidském organismu vyvolat otrocká práce v hlubinných dolech spojená s každodenním chronickým ozařováním ionizujícími paprsky uranu, si laik těžko dokáže udělat představu. Poměry v táborech v mnohém připomínaly tábory nacistické, pokud se týkalo vztahů mezi vězni a jejich dozorcí. V určitém směru byly i horší, pokud šlo o vězeňskou solidaritu narušovanou nebývalým počtem donašečů a konfidentů. Určitým oživením mezi vězni na počátku 50. let byla nová vlna odsouzených po strakonických čistkách, tentokrát však většinou z řad neúnosně zkompromitovaných pracovníků bezpečnosti, justice a KSČ. Částečný pocit satisfakce dával většině vězňů chuť k dalšímu životu. Později v polovině 50. let vyvolávali nejkřiklavější akty bezpráví vůči vězňům – horníkům, čas od času stávkami. Většinou byly příčiny odstraněny a stávky zrušeny díky zásahům všudypřítomných sovětských poradců. V tomto již „postalinovském“ období vsadili i sovětské experty na lidskost, jež při řešení problémů vězňů efektivněji a rychleji obnovila práci v dolech, a tím i dodávky tolik

potřebné uranové rudy pro sovětský vojenský průmysl. Po 12 letech je O. Jedlička propuštěn z koncentráku. Válkou a později zejména komunistickým vězením narušený rodinný život neměl naději na dlouhé trvání. V roce 1963 se sice manželům Jedličkovým narodil druhý syn, manželství se však záhy rozpadá. Problémy při hledání práce přivedly nakonec O. Jedličku k dobrovolnému návratu do uranových dolů tentokrát v Dolní Rožínce. I oba synové pana Jedličky pocítili na vlastní kůži, jak zlé je být synem „vlastizrádce a špiona“. Cesta k vyššímu vzdělání jim byla uzavřena – jeden se stal jako otec horníkem na Dolní Rožínce, druhý elektrikářem. V roce 1968 obdržel O. Jedlička částečný invalidní důchod, avšak vzhledem k tomu, že práce v koncentračním táboře nebyla započítána pro důchod, musel dále pracovat jako zedník, např. Potravinový ústav v Brně. Převrat v roce 1989 přivítal pan Jedlička se stejnou nadějí jako většina bývalých politických vězňů z období komunistické totality. Průběhem rehabilitací však nebyl nadšen. Přes finanční odškodnění postrádá zcela po právu plnou rehabilitaci společenskou a politickou. Jako bývalý horník s těžce poškozeným zdravím se pouští do boje s postkomunistickou byrokracií.

Václav Surman
starosta

Obec Bořetice
za přispění podnikatelů

pořádá v sobotu 23. ledna 2010

Tradiční ples,

na který Vás všechny srdečně zveme.
K tanci a poslechu hraje DH LEGRŮTI.
Začátek v 19:00 hodin

Předtančení mají připravené žáci ZŠ a MŠ v Bořeticích.

Zároveň touto cestou prosíme naše podnikatele
o příspěvek do tomboly.

Češi opět vyrazí do boje na záchranu Ježíška

Brno - Na první adventní neděli odstartoval druhý ročník internetového petičního projektu Zachraňte Ježíška, který vznikl jako akce na podporu českých tradičních Vánoc a jejich zvyků. Podle organizátorů jsou hlavními cíly projektu návrat k tradičním českým vánočním symbolům v podobě Ježíška, kapra a vánočky. Autoři projektu chtějí poukázat na stále větší komercializaci českých Vánoc a prosazování se amerických vánočních symbolů v podobě tlustého Santy Clause, který plní výlohy obchodů a útočí na nás skrze reklamy.

„Projekt budou doprovázet protestní akce, do kterých se může zapojit každý, kdo by rád vyjádřil podporu za záchranu Ježíška,“ uve-

dl možnost zapojení příznivců autor projektu Adam Dušek. Demontrace odstartují v Hradci Králové v pátek 4. prosince a budou na ni navazovat protesty v Jihlavě, Třebíči, Pardubicích, Havlíčkově Brodě a nebo třeba v Náchodě. Vyvrcholením bude opětovná demonstrace před Úřadem vlády v Praze, která se uskuteční 18. prosince.

„Na všech akcích budou přítomni sněhuláci, kteří ztělesňují atmosféru české zimy,“ dodala koordinátorka projektu Jana Kodysová.

Projekt pomůže dětské onkologii v Brně

Kromě podpory českých tradic projekt pomůže malým pacientům z oddělení dětské onkologie v brněnské fakultní nemocnici, kteří

nemohou slavit bezstarostné Vánoce v rodinném kruhu. Do Nadačního fondu dětské onkologie Krtek může přispět každý zasláním dárcovské SMS nebo převodem sumy na dárcovský účet. Kompletní informace, jak pomoci, jsou k dispozici na internetových stránkách www.zachrantejeziska.cz.

Akci připravil tým mladých kreativců, který vytáhl do boje na podporu českých vánočních tradic, které ohrožují vykulené oči sobů a obézní Santa Claus, už v loňském roce. Svým podpisem podpořilo projekt téměř 30 000 lidí. Internetové stránky shlédli návštěvníci z 5 kontinentů, 73 států a 998 měst.

Zuzana Ducháčová

„Zachraňte Ježíška,“ volají desítky tisíc lidí

Brno - Studentský projekt Zachraňte Ježíška se těší velké oblibě. V letošním roce se k milovníkům tradičních českých Vánoc přidalo téměř třicet tisíc lidí ze všech koutů světa. Akce, která připomíná českým občanům, aby nezapomínali na naše tradice a zvyky, odstartovala happeningovým pochodem v Hradci Králové a vyvrcholí tento pátek od 14:00 před Úřadem Vlády ČR v Praze.

„Nesouhlasíme s pronikáním cizích kultur do českých Vánoc, protože máme své vlastní krásné zvyky a tradice, které chceme zachovat i pro budoucí generace,“ shrnul hlavní myšlenku autor projektu Adam Dušek. „Snažíme se připomenout, že nejkrásnější svátky v roce nejsou jenom o hromadě dárků tak, jak nám ukazují z každé

druhé výlohy Santa Claus, ale hlavně o příjemných chvílích, které strávíme s rodinou,“ dodává Dušek.

Hlavní součástí projektu je internetová petice za záchranu Ježíška a stránky na Facebooku, kde akci podpořilo již téměř třicet tisíc lidí. „S našimi fanoušky aktivně komunikujeme v diskuzích a setkáváme se s nimi na přátelských demonstracích, které proběhly v mnoha městech po celé republice. Osobním kontaktem s milovníky tradičních Vánoc získáváme mnoho zajímavých podnětů, které pomohou projekt posunout opět o krok dál,“ řekla o možnostech aktivního zapojení fanoušků spoluautorka Jana Kodysová.

Stejně jako minulý rok, i letos přichází největší zahraniční podpora ze Slovenska, Polska a Rakouska. Za české Vánoce bojují vlastenci

i v Kanadě, Spojených státech či v Austrálii.

V Čechách si nápad nejvíce pochvalují maminky s batolaty, senioři a děti, které se často podivují, proč tu máme dva dárkonoše, jednoho červeného v obchodech a druhého opravdového, který chodí na Štědrý den s dárky. K projektu se připojilo i několik známých osobností, mimo jiné topmodelka Martina Šmuková, náměstek hejtmana Pardubického kraje Roman Línec nebo poslanci Jan Kasal a Cyril Svoboda.

*Více na www.zachrantejeziska.cz
nebo na Facebooku ve skupině*

*Zachraňte Ježíška.
Zuzana Ducháčová*

Vidláci dojezdili do města

V sobotu 5. 12. se naše chrámová schola Deo Gratias a děti ze společenství Světýlko vypravili do našeho hlavního města Prahy. Byli jsme totiž pozváni na 11. ročník Adventních zpěvů na Staroměstském náměstí. Vyrazili jsme dvěma autobusy v 6:00

hodin ráno. Náš řidič, pan Jiří Otáhal z Kobylic, nás bezpečně a pohodlně dopravil k hlavnímu nádraží a odtud jsme se pěškově vydali na Václavské náměstí. Tady jsme měli rozchod. Během dopoledne jsme si prošli nádherné vánoční

trhy i roztomilé občůdky se suvenýry, kde nás k našemu překvapení oslovovali zásadně německy. Naše děti z toho měly ohromnou radost. V 14:00 hodin jsme se znovu sešli u hlavního pódia, kde jsme se začali připravovat na náš výstup. Společ-

ná zkouška v podchodu u veřejných záchodků vyvolala trochu rozruch u kolemjdoucích, ale byla potřebná. Ve tři hodny vylezl na pódium náš milý moderátor Henri Morstyn. Když ohlásil, že nyní vystoupí scho-la z Bořetic, začalo Staroměstské náměstí bouřit. Henrika to očividně zarazilo, tak se v rozpacích rozhlédl po divácích a zeptal se: „Prosím vás, kolik autobusů je tady z Bořetic?“ A naši rodinní příslušníci spustili ještě větší kravál, což k pódiumu přilákalo ještě více zvědavců. Velmi nás to potěšilo a začali jsme s vervou zpívat. Po půlhodině zpívání se k nám přidaly děti ze Světýlka a spustily svůj vánoční remake slavné znělky z Toma a Jerryho. Nutno dodat, že jejich nadšený řev a rap měli u Pražáků velký úspěch. Pak jsme si zopakovali naši už kultovní píseň Nebojím se, kterou jsme zpívali také s polskou kapelou Arka Noego v Brně, a nakonec jsme spolu

s Deo Gratias zazpívali závěrečnou píseň U jesliček, kterou jsme celý náš výstup ukončili. A musíme se pochlubit, že po závěrečné písnič-

ce už nebourily jenom autobusy z Bořetic, ale celé náměstí. Pro nás všechny a zvláště pro naše děti to byl neuvěřitelný zážitek.

K večeru jsme si dali zase rozchod. Někteří se šli posilnit „k mekáčovi“, někteří zůstali u pódia, kde začala Velká mikulášská show, někteří se šli projít na nábreží a sledovali nádherně osvětlené Hradčany. Znovu jsme se měli sejít v 18:00 u Orloje a odtud zpět k autobusům. To jsme ale netušili, že jedno z našich dětí si pro nás připraví nečekané pozdvižení. Malá Verunka se rozhodla, že pozná krásy Prahy sama a ztratila se v mikulášském davu. Po prvotním zděšení ale naše mládež vzala rozum do hrsti a po

dvojicích se vydali Verunku hledat. Ti odvážnější z nich se vecpali na pódium mezi molitanové sněhuláky, ukradli jim mikrofony a vyvolávali Verunku, z čehož byli sněhuláci značně překvapeni. Naše staršovstvo mezitím rozhodlo, že by bylo rozumné odvést děti a rodiče do autobusů, než se Verunka najde. To se ukázalo být velmi šťastným rozhodnutím, protože cestou k autobusům zbytek Světýlek zahlédlo Verunku u sochy svatého Václava. Okamžitě se k ní rozběhli a svoji kamarádku dotáhli ke zbytku výpravy. Pak už události

nabraly rychlý spád. Během vteřiny jsme zahltili naši mobilní síť smskami ve tvaru: „Máme ji, jedeme domů!“, vrátili jsme mikrofony sněhulákům, nastoupili na metro a kvapem utíkali k našim spolujezdcům, kteří v té době už spokojeně usínali v busech. Cesta domů už probíhala nanejvýš klidně a spokojeně. Myslím, že všechny naše zážitky z hlavního města krásně vystihl náš kamarád Liborek Haman z Kobylí, který hrdě prohlásil: „Vidíš, ještě že jsme se ráno pomodlili...“

Izrael – země zaslíbená

V listopadu se od nás spolu s otcem Ondřejem vydalo čtyřicet poutníků na dlouhou připravovanou pouť do Svaté země. Český průvodce P. Pavel Horký ze Stonařova nám ve svém shrnutí o tom napsal, že když jsme byli ubytováni ve městě Tiberias u jezera s hebrejským názvem Kineret (česky housle), navštívili jsme postupně Kánu Galilejskou, Nazaret, pramen řeky Jordán v pohoří Hermon i Golanské výšiny patřící do roku 1967 Sýrii. Tam jsme ochutnali zdejší vynikající vína. Hrozny zde dozrávají až do 28 stupňů sladu. Nazaret je dnes sedmdesátitisícové arabskokřesťanské město, ale v době Ježíšově měl jen asi 400 obyvatel. V roce 1968 tu byla postavena bazilika Zvěstování s mariánskými obrazy z celého světa. Nejdražší je obraz japonský, kde jen rukáv Panny Marie je z 11000 kusů pravých perel. Český obraz se nachází na nádvoří hned vedle vchodu do areálu a je vytvořen z mozaiky.

Navštívili jsme také další evangelijní místa přiléhající ke Galilejskému jezeru, a to Cesareu Filipovu, Horu proměnění Tabor, dále Tabghu, dnes benediktinský klášter, kde Ježíš nasytil tisíce lidí rozmnoženými chleby a rybami. Potom Ježíšem nejvíce navštěvované město Kafarnaum se starou synagogou a novým chrámem Petrova primátu. Z Magdaly jsme se

pak vydali na dobrodružnou večerní plavbu lodí směrem k Tiberias. O svátku svatého Martina byla pro nás našimi třemi kněžími sloužena mše svatá na malebné Hoře blahoslavenství. Zde bylo pořízeno naše první společné foto. Není divu, že se Ježíš pohyboval v této krajině, která tehdejším obyvatelům skýtala obživu a nám se ze zdejších vyvýšenin kolem jezera otevřel vždy krásný pohled na jeho vody.

Čtvrtý den opouštíme Tiberias a jedeme údolím Jordánu se zastávkami v křtitelnici Jardenit a starověkém městě Bét Šeán. Míjíme v horách tábořící skupiny beduinů a ještě než dorazíme do Jeruzaléma navštívíme nejstarší a největší oázu světa Jericho. Ovšem bez našeho židovského průvodce Šajkeho, který na palestinské území nesmí. Židy tam prý unášejí. Naštěstí máme arabského řidiče Kamila, který s námi může jet bez problémů jak do Jericha, tak i do Betléma.

Jeruzalém – to je to místo, které by měl navštívit každý křesťan. Následujících pět dní jsme strávili ve městě a jeho okolí. Tedy kromě cesty na jih podél západního pobřeží Mrtvého moře a návštěvy Masady, stolové hory, uvnitř jejíchž zdí nechal Herodes Veliký vybudovat luxusní příbytek a kde v roce 73 po dobytí Římany zemřelo 960 Zelótů.

První pohled na Staré město se nám naskýtá z Olivové hory přes potok Cedron. Je to úchvatný obraz - monumentální hradby s branami. Chrámovému vrchu však dnes vévodí dvě mešity – Skalní dóm a Al-Agsa. Via Dolorosa (Křížová cesta), na niž se vchází Štěpánskou branou, kopíruje zvnějšku bývalou severní a část západní hradby. Dnešní rozloha Starého města je větší a dělí se na čtyři části – arabskou, židovskou, křesťanskou a arménskou. Je tu živo. Člověk se musí vnitřně ztišit, aby nevnímal to množství lidí na svatých místech – jak v Betlémě, místě narození, tak na Golgotě, místě Kristovy smrti.

Z Olivové hory, kde se nachází Getsemany (tak se nazývá místo, kde byl v Olivové zahradě umístěn lis na olivy), kaple Dominus Flevit, kde Pán zaplakal nad zkázou Jeruzaléma, a kostel Paternoster, kde učil Ježíš učedníky modlitbu Otčenáš, je otevřený výhled na jihozápad s horou Zion, kde jsme navštívili Večeřadlo a Dortimion, místo zesnutí a nanebevzetí Panny Marie.

Koupání v Mrtvém moři a smolení nohou v Tiberiánském a Středozemním moři bylo příjemným zpestřením našeho nabitého programu.

Marie Michalová

Hotel Modré hory v provozu

Zemědělské družstvo Bořetice úspěšně dokončilo výstavbu hotelu, který nese název Modré hory. Nejdříve dovolte, abychom poskytli několik informací, které se týkají samotného hotelu. Celková ubytovací kapacita je 12 pokojů se 37 lůžky včetně přistýlek. Návštěvníkům je k dispozici restaurace s celotýdenním provozem s kapacitou 48 míst u stolů, dále vinný sklep s kapacitou 36 míst a po dobu letní sezony bude k dispozici terasa s celkovou kapacitou 40 míst. Zaměstnancům družstva i nájemcům je také k dispozici závodní jídelna s kapacitou 30 míst u stolů. Hotel může na přání hostů zajistit oslavy různých výročí, svatby apod. Součástí hotelu je hlídané parkoviště a půjčovna a úschovna kol. Do budoucna počítá družstvo s dobudováním prostor

kolem hotelu, kde bude možnost posezení a sportovního vyžití.

Nyní jenom krátce o realizaci investičního záměru. Hotel vznikl přestavbou administrativní budovy družstva. Realizace přestavby byla zahájena v polovině února letošního roku a hotel byl kolaudován 30. srpna a do provozu uveden od 1. září letošního roku. Celá řada našich spoluobčanů jsou bývalými pracovníky a členy družstva, takže budovu velmi dobře znají. Pokud jde o rozsah přestavby, byla vybudována nová střecha, vystavěny všechny vnitřní přestavby mimo tři nosných zdí budovy, provedena výměna všech oken, vybudováno nové vytápění a kompletně vybudována nová elektroinstalace. Po téměř celou dobu přestavby pracovalo denně na stavbě 15 až 20 různých

řemeslníků a to od hlavního dodavatele stavby, tak i různých subdodavatelů. Mnohdy bylo dost náročné uhlídat kvalitu prováděcích prací. Dnes můžeme říci, že se vše podařilo vcelku dobře zvládnout.

Pokud se nyní ohlédneme zpět, věřím že právem můžeme být s dokončeným dílem spokojeni.

Věříme, že všichni návštěvníci budou s úrovní nabízených služeb spokojeni.

Jan Kadlec

Práce žáků základní školy

VESELÉ VÁNOCE

NATKA ČAČÍKOVÁ

Škola nám končí ras,
bliží se krásný vánoční čas.
Stromeček ravní,
prskavky prskají.
Dárčky pod stromkem cinkají,
všichni se těší a moc se radují.
Mají se rádi, koledy zpívají.
Venku padá sníh, jedí se tam na
saních.
Máme krásný stromeček, přidáme
tam svoneček.
Jou tu krásné vánoce opět budou
po roce.

VÁNOCE

Klára Kluchá

Nastal vánoční čas, pečeme cukroví ras.
A koledy sní se všech stran.
Kapři se mškají,
prskavky prskají, koledy se zpívají,
stromeček voní v pokoji. To je ten vánoční
čas, máme se rádi ras. Vánoce se blízkají,
svíčky na stromečku svítí. Dárky pod
stromečkem jsou a rozbalit nás svou.
A pak ke stolu se usadíme kapra sním
a dárky si rozbalíme. A to jsou ty
naše krásné VÁNOCE.

Rozhádání vinaři.

Byli dva vinaři, kteří se hádali, či víno je lepší.
Jak to uviděl Bůh ohně, tak nechal vypařit víno
z beček.

Vinaři posbírali a udělali znovu víno.

A hádání začalo znovu.

Bůh ohně se rozzlobil a zavolal Boha země. Bůh
země jim zničil sklepy. Bez sklepů nemohli
vyrábět víno a neměli dost peněz na nový sklep.
Nechali se najmout a v práci se spřátelili.

Až měli dost peněz, postavili společný sklep a
dělali víno spolu.

Legenda praví, že když se vinaři pohádají, sklepy se
propadnou a to se stalo.

Karel Burian

ŠKOLA VOLÁ

Škola volá hej, hej,
ve škole je všechno fív.
Ve škole je všechno super.
Hola, hola, hola, hej.

Iva Panderková

PROČ SE BOŘEČÁKŮM ŘÍKÁ „KOTRBALI“

Když dávno, hodně dávno šel strýček rodák z Boře
tic pracovat do Vinohradu. Bylo to v léte když,
rovna sluníčko hodně pražilo. Bylo mu horho, tak
si chvíli sedl na hámen, který uviděl po cestě a
dal si doušek vody, kterou mu klička dala na
cestu. V tu chvíli kolem něho projížděl prodavač s
hlobouky. Prodavač si strýčka všiml a nabídl mu
hlobouky, aby mu při práci nepražilo slunce na
hlavu. I co se nestalo: Strýček si vychořel všechny
hlobouky, ale všechny mu byly malé. Prodavač
řekl: Vy máte ale velkou hlobou, věra jsem byl v
Pavlovicích a tam jsem prodal holiky hlobouky, že
jsem se nestal divit. A v Bořečicích ani jeden. A
od té doby se Bořečákům říká kotrbali.

K. Macláková, 4. tř.

ZŠ a MŠ Bořetice

V letošním školním roce chodí do základní školy 62 žáků a v mateřské škole je zapsáno 41 dětí. Díky tomu, že byla zřizovatelem školy udělena výjimka z nejnižšího počtu žáků, má každý ročník základní školy svoji třídu. Naše škola je opět pětitřídní.

1. ledna 1995 nastoupila do naší školní jídelny jako kuchařka paní Božena Havlínová. Rok se s rokem sešel a naše Boženka odchází do důchodu. Děkujeme jí za poctivou práci, kterou vždy odváděla a taky za to, že se na nás v „okénku“ vždycky pěkně usmívala. Přejeme jí všichni, děti, žáci i zaměstnanci školy, hodně zdraví a pohody.

Děkujeme:

- panu Ladislavu Petráskovi za sponzorský dar pro mateřskou školu
- zřizovateli za to, že nám vytváří příjemné prostředí pro naši práci
- rodičům dětí a žáků za pomoc při akcích, které organizujeme

Všem, kteří mají naši školu rádi, přejeme příjemné vánoční svátky
a v roce 2010 zdraví, štěstí a pohodu.

Mgr. Marie Hamalová

Jak si vedeme?

Stejně jako v loňském školním roce i letos bezmála všichni žáci naší školy navštěvují školní družinu. Hlavně díky výběru zajímavých kroužků chtějí naše děti trávit svůj volný čas po vyučování ve škole. A také ve školní družině mají mož-

Na to nikdy nezapomenu...

Tenhle příběh se stal mně zrovna druhý den dovolené na Máchově jezeře.

Strýc a taťka šli na šlapadla. Mamka se opalovala. Teta hlídala malou Renatu a já musela hlídat bráčku a bratrance. Když chtěli jít do vody, já jsem je tam musela jít hlídat, aby se neutopili.

No a zrovna v jezeře, když chtěli plavat k atrakci to začalo.

Povídala jsem si s kamarádkou a chtěla jsem zavolat kluky, aby už šli z vody. Nebyli tam. S kamarádkou jsme probrouzdali celou pláž kromě kousku za skluzavkami. Šla jsem se zeptat mamky, jestli je neviděla. Neviděla je a řekla mi, ať je jdu ještě hledat.

V bazénech také nebyli. Nebyli ani na průlezkách. Už jsem to chtěla vzdát, když slyším, jak na mě někdo z Máchova jezera volá. A byli to kluci. Strýc a taťka už se vrátili ze šlapadel a nikomu to neřekli. Byli na jedné atrakci. Byla to taková nafouklá

nost různého vyžití. Hodně se u nás maluje, vyrábějí se různé výrobky, žáci si hrají se stavebnicemi, auty, panenkami, někteří rádi hrají hry na PC.

V těchto dnech vyrábíme vánoční výzdobu nejen do školy, ale i do kulturního domu. Děti baví lepit

Slohové práce našich žáků:

koule, která měla půlku ve vodě a půlku nad vodou.

Oddechla jsem si a šla za nimi. Když to kolo roztočili, uklouzla mi noha a já spadla do vody. Všichni se začali smát. Potom jsme šli za mamkou, tetou a Renatou. Mamce jsem pak řekla, že jsem kluky našla na tom kousku za průlezkami a že se taťka se strýcem vrátili. V š e c h n o dobře dopadlo, ale pořád nechápu, proč nedali trest jim ale mně. Vždyť mi ani neřekli, kam jdou.

Natalie Popovská

Můj nejlepší zážitek

Na poslední prázdninový víkend jsme si s taťkou naplánovali rybaření u rybníka v Zaječí. Začalo velké chystání. Za prvé si taťka musel koupit nové pruty. Jeho už byly staré a škaradé. Samozřejmě nakoupil nějaké dobrůtky pro ryby. Pak jsme vyrazili pro dobrůtky pro nás, abychom neumřeli hladu.

Tak strava byla vyřešená. Pak jsme začali chystat stan a jiné

a vystřihovat vločky z papíru, použití decupáže (= ubrousková technika) na různé podklady - prostě jsou to tvořivé a šikovné děti. Doufám, že nám spolu bude dobře i ve druhé polovině školního roku.

Za školní družinu Marta Langerová

potřebné věci na přežití víkendu mimo domov. Ve čtvrtek jsme vše potřebné naskládali do auta, protože v pátek byl naplánován odjezd.

V pátek odpoledne jsme vyrazili za rybařením. Po příjezdu začalo hledání vhodného místa k lovu. Navštívili jsme i taťkovy kamarády z práce. Po návštěvě jsme vytahali krámy z auta a odnesli je na zvolené místo. Pak jsme nachystali rybařinu a nahodili pruty. Po nahození jsme postavili stan. A náš malý tábor byl hotov.

Pak to začalo. První záběr jsem měl já. Vytáhl jsem 50 centimetrů dlouhého kapra. Chytání v pátek se vydařilo. Měl jsem 7 kaprů a taťka 5. V sobotu to bylo stejné. V neděli jsem se šel projít a zrovna měl záběr. Taťka to zasekl. Kousek od břehu se ryba utrhla. Byla to škoda, protože ryba musela být velká.

Odpoledne jsme zabalili vercajk a stan. Pak jsme vyrazili domů za mamčou a Lukáškem.

Jiří Buchta

Starosta při návštěvě ve škole

Děkujeme

Chtěli bychom tímto poděkovat všem, kteří s námi prožívali tu nádhernou sobotu 21.11.2009, kdy jsme oslavovali naši diamantovou svatbu. Díky Vám, přátelé. Děkujeme hlavně zpěvačkám ze sboru pro občanské záležitosti, které svými písničkami vytvořily tu nejkrásnější pohodu.

Děkujeme panu starostovi a paní místostarostce, jejich přítomnost dodala tomu našemu rodinnému sezení sváteční, ba slavnostní atmosféru. Bylo to moc pěkné, byla to malá oslava, ale byla krásná a nikdy na ni nezapomeneme.

*Manželé Anna
a Václav Vojtěškovi*

Blahopřání

V sobotu 21. listopadu jsme spolu s Václavem a Annou Vojtěškovými oslavili jejich krásné jubileum, 60 společného života. Rodinné oslavy se zúčastnili zástupci obce a zpěvačky z naší kulturní komise, které rozsvítily manželům Vojtěškovým sobotní odpoledne krásnou moravskou písničkou a přáním.

Sami v kulturní komisi vidíme, jak je diamantová svatba rok od roku v naší obci vzácnější a jak málo párů prožije tak dlouhá léta společně. Manželům Vojtěškovým přejeme ještě jednou hodně zdraví a spokojený a klidný společný život

*Kulturní komise a Rada Obce
Bořetice*

Poděkování

Děkuji firmě **IZO - paní Marii Režné** za pěkné materiály do dopravní výchovy pro 3. a 4. ročník. Tyto materiály byly vydány v rámci projektu „Bezpečně na silnici“.

Ivana Macháčová, třídní učitelka 3. ročníku

Vzpomínali u beček

Bořetice-vap. Minulý týden se celá sportovní a hlavně fotbalová veřejnost rozloučila s legendou českého fotbalu – Františkem Veselým. Na Frantu vzpomínali v jednom vinném sklípku fotbaloví fanoušci a funkcionáři TJ Sokol – Celticu Bořetice. Mladým vínem si připili na jeho památku, neboť František Veselý kopal v letech 1993-1994 za Bořetice a pomohl jim k postupu do okresní soutěže. Hostování zorganizoval již zemřelý tehdejší prezident TJ Sokol František Jakubec, který se také vždy v den zápasu o něj staral. Na hřišti tomuto panu fotbalistovi nestačili i o 30 let mladší hráči. Jeho

vynikající technika práce s míčem mu pomáhala pronikat soupeřovou obranou jako nůž máslem. Pamětníci, účastníci tohoto vzpomínkového setkání, si vzpomínali na jeho důsledné dodržování životosprávy. Přesně ve dvanáct hodin musela být na stole horká polévka a nejvíce mu chutnala domácí dobře vykrmená kačena se zelím. Po obědě dvě hodiny odpočíval. Na hřišti však musel být již dvě hodiny před zápasem, kdy se rozcvičoval a připravoval. Za Bořetice měl v té době hostovat také A. Panenka, který tehdy hrál za Rapid Vídeň, ale pro zlomenou nohu nemohl za Bořetice nastoupit a po

vylčení pak již nenastoupil. Bořetictí nenechali odjet F. Veselého z Bořetic s prázdným kufrem auta, kde vždy muselo být něco z pokladů našich sklepů. S mladým vínem se dobře na F.Veselého vzpomínalo a dívali se z toho pomyslného fotbalového nebe na fotbal v Bořeticích a jejich výsledky posledních let, musí být jistě rád, že těmto fotbalistům pomáhal. V kabinách na hřišti jsou fotografie z jeho působení v Bořeticích a v archívu TJ i domácnostech fanoušků jsou uloženy výstřižky fotografií a článků tehdejšího zpravodajství v novinách. Franto, děkujeme.

Václav Petrásek

Fronta přišla v poledne

Mé nejstarší vzpomínky mám na panimámu „Vajštánovou“. Měli obchod na místě dnešního domku Bohuša Chrástkového, jak se říkalo U kostky, protože jeho domek měl dříve rovnou střechu. Bydleli jsme hned vedle přes ulici. Dnes zde bydlí Kacroví. Maminka mě občas již jako caparta k ní posílala pro kvasnice. Panimáma mě vždy udělala z papíru velký kornout a do něj dala kousek useknutého „špalku,“ jak říkala, za cestu. Pak ji jako židovku odsunuli do koncentračního tábora. Před tímto obchodem býval kousek betonového plácku, kde jsme si jako děcka „čmárali“ kouskem křídlice, točili „kaču“ a jinak hráli. Jednoho dne, když jsme si zde zase hráli, začalo cosi strašně hučet. Ohlížel jsem se, co se děje a Cyra Švásta, který byl starší, ukazoval prstem vzhůru a říká: „To sů Američani, vidíš?“. Nic jsem neviděl a tak mě vysvětloval, že ty blýskavé hvězdičky ve slunci jsou letadla. Asi to byla ta letadla, která v roce '44 bombardovala hodonínské nádraží. Když se blížilo jaro 1945, bylo slyšet vzdálené dunění blížící se fronty. Děda Pazderka si občas pro nás dva kluky přišel. Prý abychom se ženským nepletli pod nohama.

Mladšího Cyru si dal „za husára“ a mě vedl za ruku. Uprostřed dědiny jsme potkali strýce Petráska. Podali si s dědečkem ruce a strýc říká: „Slyšíš, Jožka.“ (Asi tím myslel Stalina), reagoval na slyšitelné dunění a pokračoval: „Ten jim dá.“ A významně pohodil hlavou k domkům, kde bydlili místní funkcionáři fašistické strany.

V poslední dny před příchodem fronty musili všichni muži nastoupit na kopání zákopů Na Čtvrtích k Pavlovcím. U nás to bývalo tak, že maminka musela přesně dodržovat hodinu oběda a vyhlížet, jestli již tatínek nejede, pokud byl někde s potahem. Bylo to proto, protože pokud kráva nebo kobylna kojila a měla své hříbě nebo telátko doma a blížilo se poledne, tak ji nikdo neudržel a stalo se, že potah prorazil ojí i vrata. Otec také proto škádlil matku, když přišel v neděli v poledne ze sklepa popěvkem: „Hospodyňka pořádná ve dvanáct vždy oběd má.“ Maminka vždy na oko hudovala, že netáhne komín, nemá na starosti jen vaření a podobně. Ale „oheň na střeše“ byl, když se pak tatínek zpozdil. Toho dne uvařila fazolovou máčku

a upekla „bochánky“. Zvonilo poledne a otec nikde. Lamentovala, že to bude studené a bude to muset znovu ohřívat a podobně. Tak jsem se rozhodl, že půjdu tatínkovi naproti. Přišel jsem Pod Lužu, asi tam, kde se šrotuje obilí a rozmyslel jsem si to a běžel jsem domů. Došel jsem asi k domku, kde bydlel strýc Lůbal. Tehdy tam bydleli Novákoví. A to už mě běžela naproti maminka a strašně mě hubovala, chytila mě za ruku a celou cestu mě látala po zadku a láteřila, že neví kam první skočit a ještě my „fagani“ ji děláme starosti. Ale to již houkaly sirény a všichni se schovávali do sklepů.

Doma jsme měli jen malý sklípek na brambory a řepu. Celý se třepal a všichni jsme se museli nahlas modlit. Po tomto prvním náletu se vrátil tatínek a říkal: „Zabalte nejnnutnější věci a jdeme se schovat do sklepa Pod Kraví hory.“ Přitom vyprávěl, jak zemřeli ti dva mladí ženáci Dufek a Kuchyňka. Němci je prý nechtěli pustit na oběd. Když začaly houkat sirény, byli již chlapi k neudržení, a protože Němci se také báli, začali všichni utíkat domů. Do Bořetic však nedoběhli a začalo bombardování. Všichni poléhali do

brázd, jen ti první se stačili schovat do vykopané šíje nově kopaného sklepa pod Mlýnským, Skalkovým nebo Kuchyňkovým. To již přesně nevím. Myslili si, že jsou v bezpečí. Jenže jeden granát spadl zrovna na cestu před tímto sklepem a první dva zasáhly střepiny. Jeden byl mrtvý hned a druhý byl těžce zraněn a později zemřel. Když jsme vylezli ze sklepa, viděli jsme hořící dům Blanářových a kouř z několika míst v Dědině. Utíkali jsme Jeryškem ke škole a okolo hřbitova k nádraží. Před Šumberákovým sklepem ležela tetička Hajmonová s roztrženým břichem a tuze naříkala. Otec ji vzal do náruče a odnesl ji do sklepa. Ale již byla zase slyšet letadla, a tak jsme spěchali dál. Doběhli jsme ještě ke sklepu Jakuba Springera (dnes zde mají archivní vína), když začal další nálet. Zase se všechno trásl a ženy zapalovaly svíčky a modlily se. Když se to uklidnilo, všichni bez dechu, naslouchali to ticho. Pak šli chlapi ven, podívat se jak to vypadá venku. Otec přišel a říká: "Sbalte se a jdeme." Utíkali jsme přes nádraží, přebrodili jsme Svodnici a napříč přes pole jsme běželi ke kaštanům a tehdy hlubokou cestou podél chodníku ke Kravím Horám. Když mě maminka přenesla přes Svodnici, spadla mně jedna bota a já se chtěl pro ni vrátit, ale matka mě táhla za ruku a nedovolila mně to. Pamatuji se, že od Vrbice ve směru na Kobylský les létaly řady hvězdiček doprovázené ječivým zvukem. Byly to pravděpodobně Katuše.

Ve sklepech již byla nachystána sláma, na které jsme pak leželi a spali. Večer bylo potřeba zajít domů, popravit dobytek. O to se musili postarat chlapi, to znamená otec s dědou. Vyprávělo se pak, jak děda šel jako neohrožený fronták z první světové války po chodníku a nedbal na ustupující Němce, kteří na něj volali, aby se schoval do hluboké cesty. Na druhý den mě otec vzbudil, vzal do náruče a zvedl k okýnku v lisovně a ukazoval mě kolonu ustupujících Němců. Kolona byla neustále ostřelována, ale většina

granátů ji míjela, ale vtom jsme uviděli, jak jeden granát zasáhl pásový tahač, který táhl kanon. Němci pak tyto trosky odtáhli ze silnice, kde ještě dlouho ležely a kluci si zde hráli. Říkalo se, že zde padli čtyři Němci. Kanon prý byl neporušen. Ale pak prý někdo zatáhl za odpalovací šňůru, vyšla rána a hlaveň se roztrhla. Když později Vrběčtí postavili „Na stráž“ památník osvobození, tak si tento kanon vzali a je zde doposud. Druhý obrněný transportér byl zasažen v lese v půli kopce na Korůhvičku. Ten zde byl ještě mnoho let, než je kluci zcela rozebrali.

Německá propaganda obyvatelstvo připravovala na to nejhorší. Sovětské vojáky líčila v těch nejhorších barvách. Že znásilňují ženy, loupí a podobně. Fronta přes Bořetice přešla rychle, protože Němci se zde ani neměli snahu udržet. Velká většina Bořečáků přečkala frontu stejně jako my ve sklepech. Pamatuji si, jak přišli tři vojáci. Jeden se samopalem, jeden měl krumpáč a třetí harmoniku. Ve sklepech jsme byli ticho. Nejprve jsme slyšeli, jak se někdo snaží dveře otevřít. Pak se někdo pokoušel dostat do lisovny stropem, ale protože byl z betonu, nepodařilo se mu to. Pak otec říká: "To jsou Rusi", a všichni jsme utíkali ze sklepa do lisovny a otec otevřel. První do sklepa vrazil ten se samopalem s otázkou: „Germana zděs?“, když otec kroutil hlavou, prošel sklep a vrátil se do lisovny. V lisovně byly poskládaná dřevěná kádě dnem nahoru. Od nejmenší po největší. A pod tou nejmenší jsme měli schovaný demižon ze slivovicí. Vojáci zvedli první káď a viděli, že je pod ní menší a pak ještě další, museli se zapojit do zvedání všichni tři. Jakmile všechny kádě zvedli, matka se rychle sehnula, chytila demižon, vyběhla ven ze sklepa a hodila jej do jeteliny. A představte si, že jej v té jetelině nenašli. Tak vysoká byla v tom roce jetelina 15. dubna. To bylo nadávek typu „job tvoju mať“. Ale když nic nenašli, šli za zvuku harmoniky dál.

O chování ruských vojáků k oby-

vatelům koluje řada pověstí. Pravda je, že snad první ruské věty, které všichni znali, byly: „Davaj žinku za mašinku“, nebo „Davaj časy“, nebo nadávky „Job tvoju mať“. Na druhou stranu, když šel otec v prvé dny po frontě do sklepa, u mlýna zastavilo auto s ruskými vojáky a s mapou na klíně, chtěli ukázat cestu do Bojanovic. Ale protože jim to nedovedl jasně vysvětlit, poručili mu „sadiť“ a musel je tam zavést. Tam vojáci vystoupili, pak přivedli nějakého vojáka, důstojník, který přijel s otcem přečetl nějaký papír a vojáka kterého přivedli, na místě zastřelili. Prý někde znásilnil nějakou ženu. U kmotřenky Dufkové byl ubytovaný mladý důstojník. Říkali mu Nikolaj a byl prý učitel. Jednou si na kmotřenku dovolil. Kmocháček jej chytil pod krk, ale Nikolaj, že bude „strylat“. Kmocháček na to: „Tak ty budeš slovana strylat?“. A nafackoval mu. A Nikolaj se rozbřečel.

Když fronta přešla, zůstali vojáci v Bořeticích ještě nějaký čas. Spojáři a zásobovací oddíly. Za humny na Nivě přistávala letadla, která vojáci schovávali pod stromy, aby nebyla Německými průzkumníky vidět. V naší zahradě, kde rodiče později postavili domek čp. 54, po nich zůstaly doslova hromady rozbušek do granátů. Za kostelem, přímo za hřbitovní zdí, zase zůstalo množství „válečků“, což byl střelný prach do dělostřeleckých nábojů. Měl tvar válečku asi 3 milimetry silného a asi centimetr dlouhý. Jako děti jsme je tajně sbírali a zapalovali. Padlí vojáci byli zakopáváni většinou tam, kde padli. Vojáci Rudé armády byli později exhumováni a převezeni na hřbitov v Hustopečích. Pamatuji si, jak strýc Pláteník ještě s dalšími vykopávali padlé ruské vojáky v místech, kde dnes roste lískový keř před statkem a u silnice před vyhořelou obecní hospodou. Tam kde je dnes pošta. Byl to nepěkný pohled. Pokládali je na strakaté celty a neustále popíjeli rum, který k této práci dostali.

Stanislav Pazderka

Zarážení hory

V sobotu 22. srpna se na slavném Vinckově náměstí konala tradiční, ale v Bořeticích dlouho nevídaná slavnost - Zarážení Hory, a to ve velmi netradičním, rozuměj „drclonšském“ provedení. Všem účinkujícím divadelníkům i pěveckým sborům patří náš velký dík.

Kdo přišel a vydržel silný dešť, tak doufáme neolitoval. No a komu to nevyšlo, ať si prohlédne fotky a přečte si na slavnosti objevenou závěť toho strýca, který dal našemu nejznámějšímu náměstí jméno.

Odkaz strýca Vincka Šebestového národům Kravihorským

Můj milý Kravihorče,

ano k Tobě se obracím ve svém kšaf-tu a nekecej, že žádný rady nepotřebuješ.

Ať už jsi vinař z Horního nebo Dolního frejdu, z Hliníků nebo ze Zahraničí,

ať jsi tetička vinohradová, bez kteréj nevim, co bysme tu ve sklepech dělali,

ať už si tetička domácí – rozuměj manželka, kerá podle mě naoko brble nad pozdním návratem,

ať už si kunčoft pražský, anebo kunčoft, co vínu rozumí,

Vy fšeci si proždárejte ušiska a čujte:

Vám všem odkazuju několik múdrostí, ke kerým sem došel usilovným študiem a vědeckýma dišputacema s kamarádama z okolních 295 sklepů (esli sem dobře počítal)

Tož teda nekecej a piš si za ušiska aspoň tři základní múdrosti :

1. **Buď hodně veselý** – to znamená: Všecky chmury a zloby vyklop cestů pod Kraví do škarpy, ať si je třeba najde nejakej trůba, co neumí pit a cestů zpátky se netrefí na most.

2. **Buď hodně zdravý** – to znamená: Dělej víno z hroznů, nic lepšího už lidstvo nevymyslí a dyž Ti dochtor zakáže pit, najdi si inýho; dyž Ti povolí litr denně obendi ze dva ze tři iný dochtory, podle toho, jak ti šmakuje

3. A to nejdůležitější nakonec: **Zostávejte tady v Kravihorách fšeci svorní.** S nama kravihorcama je to jak s tema našema sklepama . Sů tak nalepený na sebe, že držijů enom dyž sů fšeci zajedno.

Jak se jeden začne naparovat, až praskne, začnů praskat aj ostatní.

Dyž jeden podemele voda – začnů padat aj fšecy další susední , jak dyž děcka hraju domino

Na víc múdra mně už tá moja tužka na tejto zemi stačit nebude, tož nekecej, že sem ti teho poradil málo a pamatuj, že dyž PánBůh dá (a odpustí mě ty nekerý moje vylo-meniny), budu Tě – dycky, dyž ně vynde chvíla - kontrolovat, esli´s měl při temto kázání ušiska dobře vypláchnutý.

Máte fšeci svoje hlavy dost velký na to, abyste si to v nich srovnali a když tak si jich trochu nafůknite tým naším dobrým kravihorským vínečkem. Jeden vzorek sem k tejto závěti přiložil.

Váš strýc Vincek Šebestuj

Pro doplnění repertoáru našich zpěváků kravihorských tu pak máme jako bonus závěrečnou píseň ze slavnosti :

V KRAVIHORÁCH STOJÍ DŮM
(Na melodii v Zarazících krajní dům)

V Kravihorách stojí dům
V Kravihorách stojí dům
Né tak domek – Je to sklípek - Bože můj

Voda dobrá, voda zlá
Hrozny štávou nalévá
A tá špatná - naše kvelby - podmilá-á

Keby mně tak zostál stát
Keby mě tak zostál stát
Já bych oňho – Ach můj Bože-é
- pečová-ál
Já bych oňho – Ach můj Bože-é
- pečová-ál

Ráno vínko dolívá-al
Pak pohárky pucová-al
Ale večír - s kamarády – popijá-al
Ale večír - s kamarády – popijá-al

„Výkřik“ : ALE AJ !!!

Geodétom přispívá-ál
Aj na kanál něco dá-ál
ABYCH SKLEPY KRAVIHORSKÉ
- ZACHOVÁ-ÁL

Geodétom přispívá-ál
Aj na kanál něco dá-ál
ABYCH SKLEPY KRAVIHORSKÉ
- ZACHOVÁ-ÁL
ABYCH SKLEPY KRAVIHORSKÉ
- ZACHOVÁ-ÁL

Máte-li chuť - Běžte s přáteli do sklepa, pokoštujte letošní noblesní vzorky, zazpívejte si a třeba i popřemýšlejte, co tím básník mínil.

*Za Drcla loktēm o kredenc:
Ing. Stanislav Petrásek
Ing. Petr Machač*

Bořetická hasičská soutěž

Bořetická hasičská soutěž v požárním útoku, která se konala 5. září 2009, tradičně uzavírala v pořadí již čtvrtý ročník Břeclavské hasičské ligy. Musím sebekriticky říci, že jsme jako SDH celou sezonu tak trochu „prospali“, čemuž odpovídá i naše celkové umístění jak v kategorii mužů, tak i žen. Ale zpět k samotné soutěži v Bořeticích. Návštěvnost byla opět velmi pěkná, počasí i ve čtvrtém roce stálo při nás, pivečko teklo proudem, pusy návštěvníků i soutěžících se leskly od výborných uzemych klobás a cigár, takže nic nebránilo tomu užívat si pěkné sobotní odpoledne plné soutěžení a více či méně povedených útoků.

Tradičně nás přišli podpořit čle-

nové obecní rady a kulturní komise v čele s panem starostou Surmanem a svoji účast zopakoval i pan Ing. Juránek, bývalý hejtman Jihomoravského kraje, kterému se v Bořeticích evidentně velmi líbí.

Jak jsem již předeslal, výsledky SDH Bořetice letos nemohly nikoho nadchnout a ani soutěž v Bořeticích nebyla bohužel výjimkou. V kategorii mužů sbor obsadil nelichotivé předposlední místo a naše děvčata do soutěže ani nenastoupila, protože neměla dostatečně natrénováno.

Kdo ovšem v Bořeticích v žádném případě nezklamal, byli naši „Gumídcí“, kteří svým heroickým výkonem podpořeným právě „vršícím“ burčákem dokázali zvítězit v kategorii „Stará garda“ a sesa-

dit tak z pomyslného trůnu loňské vítěze, „Ohnivě šneky“ z Brumovic. Neskrývaná radost našich „zlatých hochů“ byla tak velká, že někteří málem po večerních oslavách netrefili domů.

Děkuji TJ Sokol Bořetice za zapůjčení hřiště, všem návštěvníkům, pořadatelům i soutěžícím za vytvoření skvělé atmosféry a věřím, že se všichni sejdeme v Bořeticích i příští rok 4. září, kdy proběhne kulatý pátý ročník naší soutěže. Výsledky soutěže v Bořeticích i celkové výsledky BHL 2009 můžete zhlédnout pod článkem nebo na: <http://bhl.hasici.sweb.cz>.

*Ing. Jiří Michna
náměstek starosty SDH Bořetice
www.sdh-boretice.wz.cz*

Zásahová jednotka SDH Bořetice

J-SDH Bořetice strávila podzim především údržbou techniky a zateplováním hasičské zbrojnice. Zbrojnice, která svou kapacitou celému sboru nedostačovala, bude nyní sloužit už pouze pro zásahovou jednotku, protože našemu sboru poskytl TJ Sokol Bořetice – tenisový oddíl pro účely schůzí klubovnu na „starých šatnách“.

Na zbrojnici byl díky laskavosti firmy LOMAX, která nám poskytla vyřazené sekce, kompletně zateplen strop, vrata zbrojnice byla zateplena a natřena spolu se vstupními dveřmi a bylo namontováno venkovní osvětlení vjezdu zbrojnice, na strop bylo umístěno aktivní odvětrávání výfukových zplodin. Šatna pro jednotku byla přestěhována do bývalé klubovny sboru. Byly zbudovány nové úložné prostory pro výstroj a výzbroj hasičů. Vzniklo tak nové zázemí, které je pro účely jednotky daleko vhodnější a důstojnější. Všechny tyto úpravy a opravy provedli členové jednotky i členové a členky sboru svépomocí a z prostředků sboru, počet odpracovaných brigádnických hodin se počítá na stovky osobohodin. Další

desítky osobohodin jednotka strávila údržbou výstroje a výzbroje.

J-SDH Bořetice má v současné době 12 členů, kteří jsou kompletně vybaveni a připraveni k zásahu. Mezi výstroj hasičů patří 12 zásahových přileb značek Kalizs ZS-03 a Calisia, 14 párů zásahových bot, 3 těžké zásahové obleky, 9 ochranných zásahových obleků, opasky a zásahové rukavice. Jednotka disponuje motorovou pilou, kalovým čerpadlem, elektrocentrálou, dvěma radiostanicemi a dvěma automobily zařazenými v IZS (DA Avia a Škoda 120). V nejbližší době se náš vozový park rozšíří o vytouženou cisternu, kterou SDH Bořetice z velké části (40.000,- Kč) pořídí z vlastních prostředků a zbytek (10.000,- Kč) doplatí obec Bořetice. Bude se jednat o CAS 25 Š 706 RTHP (hasičský speciál na podvozku Liaz) s nádrží na 3,5 tis. litrů vody od SDH Brno-Chrlice. Cisterna významně zvýší akční rádius jednotky, která už nebude závislá pouze na obecních hydrantech a bude moci zasahovat i u požárů mimo obec. V příštím roce plánujeme také nákup dýchacích přístrojů.

Fyzické cvičení „Rozhledna II 2009“, foto Tomáš Langer

V září jednotka absolvovala letos v pořadí druhé fyzické cvičení, tentokrát zaměřené na nácvič slaňování a výstup do výšky.

3. prosince se dva zástupci naší zásahové jednotky (zástupce velitele J-SDH Tomáš Langer a strojník J-SDH Ing. Marek Polák) zúčastnili spolu s více než 300 dalšími zástupci sborů v rotundě pavilonu A na brněnském výstavišti slavnostního předávání pamětních listů, které jim jako poděkování za odvedenou práci při letošních povodních předal hejtman Jihomoravského kraje Michal Hašek spolu s ministrem obrany Martinem Bartákem. Pro naši jednotku se letos jedná již o druhé vyznamenání. První obdržela od našeho starosty pana Surmana, který v září jednotce za obec Bořetice věnoval oficiální poděkování za pomoc při červnových přívalových deštích v obci. Obě tato ocenění vnímáme jako uznání naší dlouhodobé práce pro obec a pro občany a děkujeme za ně.

*Ing. Jiří Michna
velitel družstva J-SDH Bořetice
www.jsdh-boretice.wz.cz*

200 l nádrž na vysokotlak, která byla instalována do DA Avia

Zateplování a přestavba hasičské zbrojnice

Zpráva o činnosti obecní knihovny

Začátkem září jsme přivezli mnoho zajímavých knih z výměnného fondu Břeclav.

Jsou to beletrie, naučné knihy pro dospělé a pro děti hodně pěkných pohádek a příběhů.

V prvním říjnovém týdnu, kdy se koná jako každý rok týden knihoven, jsme uspořádali několik akcí. Proběhlo společné čtení dětí

s rodiči. Děti předvedly rodičům i jejich kamarádům, jak umí číst. Rodiče zase na oplátku přečetli něco také dětem. Nakonec děti nakreslily obrázky související s přečtenými knihami. Jednalo se převážně o pohádky. Je to pěkné, když si dospělí umí udělat chvilku a společně si se svými dětmi něco přečtou. Bylo to moc krásně strávené odpoledne.

Také v tomto týdnu byla udělena amnestie pro dlužníky knih. Tedy pro ty, kteří mají hodně dlouhou dobu půjčeny knihy. Proto tímto apeluji na tyto hříšníky, aby vraceli knihy v termínech k tomu určených. Zvláště knihy z výměnného fondu Břeclav. Tyto knihy máme půjčeny na půl roku a musíme je vrátit. Jinak nám podruhé nic nepůjčí.

Dále se mohli přihlásit noví čtenáři tentokrát zdarma.

Konala se burza vyřazených knih a časopisů.

Nakoupili jsme mnoho pěkných knih. Do budoucna připravuji soutěže v kreslení na různá témata, která malé čtenáře zajímají.

V příštím roce 2010 budou opět besedy pro děti naší školy a školky.

Chystáme pasování prvňáčku za čtenáře a akce k dvoustému výročí úmrtí K. H. Máchy.

O všech těchto akcích vás budu informovat prostřednictvím místního rozhlasu a webových stránek knihovny. Pro připomenutí www.knihovnaboretice.wz.cz.

Stránky jsou pravidelně aktualizovány, podívejte se co se děje

v knihovně. Těším se na vaši návštěvu. Přijďte si vybrat nějakou knihu nebo časopis. Můžete také využít zatím zdarma surfování na internetu.

S přáním spokojeného a klidného prožití vánočních svátků a Nového roku 2010 Vám všem

knihovnice Lenka Grůzová

Z činnosti leteckého klubu

Malé letiště pro ultralehká letadla Kraví Hora završuje v tomto měsíci svoje půlroční působení.

Provoz na letišti byl, nejen o víkendech, ale i v týdnu, převážně tvořen dvěma letouny, o jejichž pilotování se dělí 3 členové občanského sdružení Letecký klub Nad Krajem André. Během víkendů (přesněji od pátku odpoledne do nedělního večera) přilétávali piloti i z jiných míst. Zaregistrovali jsme přílety letounů z letišť Teplice, Slaný, Nymburk, Praha, Boršice u Buchlovic, Kunovice, Zlín, Kyjov, Břeclav, Brno, Třeboň, Sazená (u Kralup nad Vltavou), Vyškov a Miroslav u Pohořelic. Také jsme se setkali s tím, že na Kraví Horu začali létat piloti jen tak na oběd do hotelu nebo pro nějaký ten karton vína. I v tom je výhoda polohy letiště v blízkosti Kravíhořské republiky. Pilot rád poletí tam, kde je nabízeno něco netradičního a není tam jen travnatá plocha bez zázemí. A ojedinělá krása Modrých hor s bohatým folklórem, úžasným přístupem k němu a s pohostinností místních lidí tuto netradičnost jen potvrzuje.

Přilétla letadla i ze zahraničí. Protože Schengenský prostor umožnil i v letectví více svobody a letiště Kraví Hora také dovoluje přílety a odlety z a do země tohoto prostoru bez celní a pasové kontroly, objevily se i letouny ze Slovenska.

Protože letiště je deklarované nejen pro ultralehká letadla, ale i pro letadla a vrtulníky záchranného integrovaného systému ČR, pro letecké práce v zemědělství, lesním

a vodním hospodářství, dále pro letouny Úřadu civilního letectví, Policie ČR a Armády ČR, využil ho i letoun Z 37 Čmelák, registrační značky OK HYA, z Ústavu pro zjišťování příčin leteckých nehod, když přivezl inspektory pro vyšetřování nehody vrtulníku u obce Pavlov. Představil se v osobní verzi pro 3 cestující a pilota.

V rámci pátrání po osobách, které se dopustily trestného činu krádeže na poště v Kobylí, nás navštívil vrtulník Eurocopter EC 135 s termovizí. Registrační značka OK BYG a znaky na trupu dokládaly, že provozovatelem je Policie ČR.

Ale zpět od těžkého Čmeláku a vrtulníku k ultralehkým strojům. Ty se budou, doufáme, objevovat častěji. Kdykoliv tam budou a vy pojedete kolem, zastavte se a prohlédněte si moderní letadlovou techniku malého letectví, která se rozvíjí mimořádně rychlým tempem. Každý pilot vám ochotně o letounu něco poví a také vám může za určitých podmínek umožnit seznámení s Krajem André z ptáčích perspektivy.

Zájem o letiště zvolna narůstá a ještě nějaký čas potrvá, než se dostane do povědomí většiny letců, provozujících v ČR. A aby se tak stalo co nejdříve, má velkopavlovické občanské sdružení „Letecký klub Nad Krajem André“, které je provozovatelem letiště, naplánováno několik veřejných akcí na letišti, z čehož dvě jsou již jisté. Jsou zmíněny na internetu v seznamu akcí obce Bořetice pro rok 2010 a jste na ně srdečně zváni.

Tak tedy 29.5.2010 (sobota) bude 1. výročí otevření letiště Kraví Hora. Tentokrát to bude pojato jako slet ultralehkých letadel. Pokud vyjde počasí, tak slety vždy slibují hojnou účast letadel. Navíc je v tento den opět státní svátek Republiky Kraví hora (10. výročí) s otevřenými vinnými sklepy. A to může umocňovat zvědavost letců o tento kousek zajímavého kraje. Akce „Slet ultralehkých letadel na Kraví Hoře“ bude publikována v časopisu Pilot, který je stěžejním zdrojem leteckých informací pro cca 6500 registrovaných pilotů ultralehkého letectví ČR. Účast přislíbily i civilní vrtulníky Robinson R22 a R44 z letiště Brno-Tuřany a též vojenský Mi24 z 22. základny vojenského letectva Náměšť nad Oslavou (byly též pozváni na otevření letiště Kraví Hora v květnu 2009, avšak hradba oblačnosti nedovolila let na Kraví Horu dokončit).

Co se týká sportovního soutěžního létání, proběhne 18. 9. 2010 (sobota) 5. díl (poslední v r. 2010) seriálu Mistrovství ČR ultralehkých letadel a též i Pohár Petra Tučka v přesné navigaci ultralehkých letadel. „Farewell party“ se uskuteční večer ve sklepech v Republice Kraví hora. V případě, že zajištění soutěže (a večerní party) ze strany našeho leteckého klubu nebude pokulhávat za standardem, Letecká amatérská asociace přislíbila, že by pak vždy poslední díl seriálu obou soutěží mohl probíhat na letišti Kraví Hora každoročně.

Takže jak patrně, letiště již existuje. Budme rádi. Dalo to práci nejen na radnici v Bořeticích, v Zemědělském družstvu Bořetice a na Stavebním úřadě ve Velkých Pavlovicích, ale i na úřadech zabývající se létáním, přidělováním kmitočtů, zajišťováním mezinárodní distribuce informací o letišti apod. Znovu připomínám, že naše sdružení Letecký klub Nad Krajem André uvítá ve svých řadách každého, kdo by se chtěl spolupodílet na zvelebování letiště nebo na vytvoření modelářského kroužku, anebo se třeba chtěl i naučit létat. Pro zájemce o průkaz pilota ultralehkého letounu ovládaného aerodynamicky začne od ledna 2010 svou činnost letecká škola.

Každé letiště je národní bohatství, ať už v soukromých nebo státních rukou. Kromě létání pro radost

zvyšuje též možnost použití v případě nouzového přistání pro kohokoli, kdo to bude nutně potřebovat. A kdo ví, zda letiště nezachrání zrovna váš život nebo život vašich blízkých tím, že tam bude moci

přistát letecká záchranná zdravotní služba v rámci primárních i repatričních letů.

*Ing. Vratislav Nádeníček,
předseda občanského sdružení
Letecký klub Nad Krajem André*

EUROCOPTER EC 135 - POLICIE ČR na letišti Kraví Hora

Myslivecké sdružení Bořetice

Členové mysliveckého sdružení se každý rok věnují péči o krajinu a zvěř. Letos tomu nebylo jinak. S nástupem jara jsme začali vysazovat stromky do volné přírody. O tomto již bylo podrobně pojednáno v jiném čísle Bořetických listů. Navíc jsme na vhodná místa umístili několik ptáčích budek, které tak poskytly drobnému ptactvu možnost k hnízdění. Vyvěšení budek nebylo letos žádnou novinkou, již v minulosti jsme jich mnoho porozvěšovali po různých stromech v celé honitbě.

Na pozemku na Čtvrtích jsme oseli myslivecké políčko směsí prosa, pšenice, pohanky a krmné brukve. Jakmile tyto plodiny vzešly, okamžitě bylo políčko navštěvováno zvěří z okolních lánů. A protože některé z výše jmenovaných plodin v našem okolí prakticky nerostou, zajistili jsme tímto způsobem zpestření druhové skladby potravy polní zvěře.

Navíc jsme pravidelně sekli jetelinu a ukládali ji do zásoby na zimní období.

V některých místech, která již strana 32

dnes nejsou zemědělsky využívána a zarůstají vysokými tvrdými bylinami a keři, jsme udělali několik průseků, aby došlo k většímu prosvětlení těchto lokalit a také ke zpráhlednění terénu. Je to důležité zejména pro drobnou zvěř, která je v takových zarostlých a neobdělávaných místech vystavena enormnímu tlaku ze strany predátorů.

Velkým úkolem přes léto bylo čištění a údržba napajedel pro zvěř. Do napajedel byla přitom doplňována čerstvá voda. Tato zařízení máme rozmístěna na vhodných místech po celém revíru a jsou v letních měsících obzvláště důležitá. Mnohá místa v honitbě jsou totiž od jiných zdrojů vody velmi vzdálena a napajedla jsou tady prakticky jejím jediným vydatným zdrojem.

Po žních

jsme začali zavážet krmná zařízení zbytky po zpracování obilovin. Za spolupráci v této oblasti bych rád poděkoval místnímu zemědělskému družstvu. V říjnu bylo rozvezeno také větší množství řepy podél polních cest. Řepa byla zvěří ihned přijímána.

Během jarních a letních měsíců se členové mysliveckého sdružení věnovali také odlovu srnců i zvěře škodlivé v myslivosti jako jsou straky, lišky apod. K tomuto účelu jsme renovovali některé starší posedy, na kterých se již začal projevovat zub

času. V současné době probíhají hony. Na letošní rok byly naplánovány čtyři. Poslední bude tradičně 26.12. na Štěpána.

Kromě pracovní činnosti jsme zorganizovali i některé akce kulturního charakteru. V květnu bylo uspořádáno malé grilování určené známým a také našim manželkám. V srpnu jsme uspořádali střelby na asfaltové holuby. Bylo přitom připraveno několik druhů mysliveckých kulinařských specialit, které každý mohl ochutnat – i široká veřejnost. Podobná akce se koná každý rok, tak bych tímto všechny rád dopředu

pozval i na další ročník střelb. Akce se bude konat v srpnu a bude oznámena místním rozhlasem.

Za kulturní akci jistě můžeme považovat i svatbu jednoho našeho člena – podařilo se nám oženit mladého myslivce Václava Surmana. Jistě se mu ve stavu manželském již teď velmi líbí. Bohužel jsme se naposled museli přijít rozloučit s naším dlouholetým členem Oldřichem Sadílkem, který ve sdružení po mnoho let působil ve funkci jednatele. Na naše snažení se bohužel bude již dívat pouze „odjinud“.

Dne 9.1.2010 na úvod plesové

sezóny uspořádáme tradiční Myslivecký ples. K tanci a poslechu bude hrát dechová hudba Lácaranka. Budou připraveny zvěřinové speciality. Tombola bude jako vždy bohatá. Proto považujte prosím tyto řádky za pozvánku a věříme, že se na plesu potkáme.

Na závěr bych chtěl poděkovat za celoroční dobrou spolupráci Zemědělskému družstvu Bořetice, Obecnímu úřadu a dalším organizacím a jednotlivcům, bez jejichž pomoci by naše snažení šlo jen velmi těžce zrealizovat.

Mgr. Šebesta Radim

Brno se stává centrem evropské vědy

Brno – Projekt Vysokého učení technického v Brně s názvem NETME Centre (Nové technologie pro strojírenství) je jedním z osmi úspěšných projektů, který získal peníze na svoji realizaci v rámci operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace.

„Tento projekt je zaměřen na progresivní technologie strojírenství s hraničními přesahy do souvisejících a stále důležitějších oborů. Jedná se především o obory strojírenství, environmentální technologie, mechatronické soustavy, virtuální navrhování a zkušebnictví a také automobilní a letecké technologie,“ vyjmenovává vrchní ředitel

strukturálních fondů na Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy Jan Vitula.

Brno se stalo centrem výzkumu ve strojírenství

Brno se tak stává skutečným evropským centrem výzkumu a vývojových aktivit v oblasti konkurenceschopného strojírenství a souvisejících oborů či odvětví.

NETME Centre nabízí možnosti uplatnění pro vysokoškolské studenty, kteří budou pracovat v týmu specializovaných odborníků. Vysoké učení technické chce dále rozvíjet spolupráci s průmyslovou a komerční sférou, čímž pomůže

regionální ekonomice. Nový projekt s vizí moderního výzkumu zajistí minimální odliv schopných absolventů, kteří by si jinak hledali uplatnění jinde.

NETME Centre je složený ze šesti částí, které se soustředí na tyto obory - Energetika, proces a ekologie, Mechatroniky, Virtuální navrhování a zkušebnictví, Letecké a automobilní techniky, Strojírenské technologie, Progresivní kovové materiály. Tyto části odrážejí současné rozdělení ústavů v rámci fakulty strojírenství inženýrství.

*Eva Fruhwirtová,
Tomáš Zdechovský*

SBOR DOBROVOLNÝCH HASIČŮ BOŘETICE

zve všechny občany a své příznivce na

HASIČSKÝ PLES,

který se uskuteční dne 20. února 2010.

Začátek ve 20:00, hraje DH Sokolka. Občerstvení a bohatá tombola zajištěny.

Klíšťata jako přenašeči vážných onemocnění člověka

RNDr. Oldřich Šebesta

Klíšťata patří obecně k nejnebezpečnějším cizopasníkům člověka. V rámci ČR má jižní Morava v tomto směru jakési privilegium. Nežije zde jen jediný druh klíštěte, ale můžeme se zde setkat hned se 3 druhy:

1. Klíště obecné
2. Klíšť lužní
3. Piják lužní

Všechny druhy našich klíšťat mají trojhostitelský cyklus. To znamená, že se za život střídají 3 aktivní stádia a každé z nich vyhledává hostitele a sají krev. Z vajíčka se líhne larva, která má pouze 3 páry končetin, po nasátí se změní na nymfu, která má, stejně jako dospělec 4 páry končetin a ta se promění v dospělé klíště (imago). Za celý vývoj sají tedy klíšťata krev 3x.

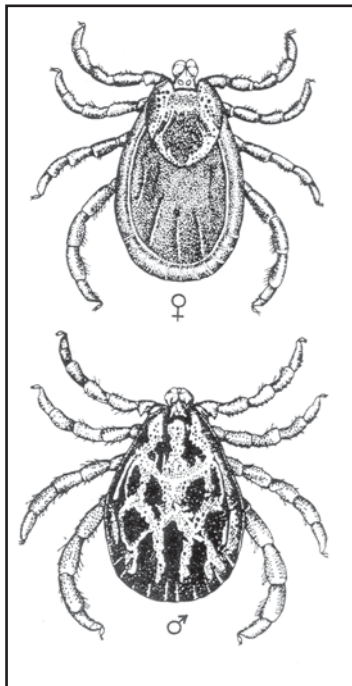
Klíšť lužní *Haemaphysalis concinna* Koch, 1844

Hladová samice tohoto druhu dosahuje velikosti 2,8-3,5x1,5-2,0 mm, samec 2,3-3,8x1,7-2,4 mm. Jedinci obou pohlaví mají čokoládově hnědou barvu. Můžeme se s nimi setkat ve vlhčích listnatých a smíšených lesích a v mokřadech porostlých vyšší vegetací. Cizopasí na celé řadě druhů ptáků a savců, na člověku mohou sát nymfy a dospělci (imaga). V rámci ČR se vyskytuje pouze v lužních lesích jižní Moravy. Může přenášet některá onemocnění, včetně klíšťové encefalitidy, u nás však nemá větší význam.

Piják lužní *Dermacentor reticulatus* Fabricius, 1794

Hladová samice pijáka lužního je velká 2,4-4,2x1,8-3,7 mm, samec 2,3-4,9x1,7-3,2 mm. Pro tento druh je typické emailové zbarvení hřbetního štítu u obou pohlaví.

Má vyvinuté oči. Vyskytuje se ve vlhčích biotopech. U nás je celkem hojný v lužních lesích jižní Moravy. Na člověku sají obvykle jen imaga a to celkem řídce. Může přenášet některá onemocnění včetně klíšťové encefalitidy, u nás však nemá větší zdravotnický význam.

Klíště obecné *Ixodes ricinus* (Linné, 1758)

Klíště obecné je zdaleka nejdůležitějším druhem klíštěte u nás. Vyskytuje se prakticky na celém území naší republiky. Je velmi hojné především na okrajích listnatých a smíšených porostů s křovínanami a bujnou bylinnou vegetací. Kromě lesů se s ním stále častěji setkáváme i v parcích a komplexech zahrad. Je to především druh nížin, v posledních letech je však zaznamenáván výrazný posun do vyšších poloh. Horní hranice jeho výskytu je u nás uváděna asi 1 100 až 1 200 m.n.m.. Na jaře se objevuje velmi brzy, v případě časněho nástupu jara už v březnu. Jeho výskyt se rychle zvyšuje a obvykle koncem května, nebo počát-

kem června dosahuje vrcholu. V suchém letním období jeho výskyt klesá a v srpnu dosahuje minima. Na podzim se však většinou dostavuje další, většinou menší vrchol výskytu. V přírodě se s aktivními klíšťaty můžeme setkat většinou do listopadu. V deštivých a chladných létech nemusí být uvedené 2 vrcholy výskytu tak zřetelné.

Kromě ročního kolísání je patrná změna aktivity i v průběhu dne. Klíšťata jsou zřetelně aktivnější v ranních a večerních hodinách. Souvisí to s vyšší vlhkostí vzduchu.

Vývoj trvá u klíšťat obvykle 1,5 – 2 roky. Z vajíček se líhnou drobné larvy (dlouhé přibližně 0,8 mm). Larvy vylézají na vegetaci, většinou trávu, kde čekají na svého hostitele, kterými jsou nejčastěji drobní savci, ptáci a plazi. Na hostitele se pevně uchytí a sají krev. Po nasátí odpadnou, ukryjí se v lesní hrabance a mění se v nymfy. Nymfa je poněkud větší (1,1 mm) a dává také přednost poněkud větším živočichům, po nasátí odpadnou a po posledním svlékání přechází ve stádium dospělce (imaga). Dospělé samičky mají červeně zbarvené tělo velikosti 4 x 3 mm. Sají na velkých zvířatech. Jsou schopny přijmout značné množství krve a jejich tělo se při tom nápadně zvětší. Nasáté samičky dosahují velikosti zhruba 7 x 11 mm. Krev potřebují k tvorbě vajíček, kterých může naklást 1 samička průměrně kolem 2 000. Samci mají tmavé zbarvení těla a jsou mnohem menší (2,5x1,5 mm). Na hostiteli obvykle pouze vyhledávají samičku.

Na člověku mohou sát všechna stádia, nejčastěji však nacházíme nymfy. Velmi drobné larvy se snadno přehlédnou a nemusí být odhaleny.

Způsob vyhledávání hostitele

Především je třeba zdůraznit, že klíště obecné nemá oči a hostitele aktivně nevyhledává, ani se na něj nevrhá se stromů, jak bývá někdy líčeno. Hladové klíště číhá na vegetaci ve výšce do 30 - 50 cm (larvy níže, samičky ve větší výšce, hlavně na nízkých keřích). Při kontaktu se přichytí na těle hostitele, zpravidla se však hned nepřisají. Hledají vhodné místo, což jim může trvat někdy i několik hodin.

Jak se chránit před klíšťaty

- Zvolit vhodný oděv – světlé oblečení z hladké látky, dlouhé rukávy, dlouhé nohavice zastrčené do ponožek
- Použít repelentní přípravky – aplikace především na kalhoty od kolen níže (dávkování zhruba dvojnásobné jako proti komárům). Postřík opakovat každé 2 – 3 hodiny.
- V terénu si nesedat, ani nelehat, zvláště na okraji lesa s nízkým porostem, křovím a vysokou trávou
- Pokud je to možné chodit jen po cestách, nevstupovat do trávy, vegetace a křovin
- Občas si prohlédnout spodní část nohou (nohavice, ponožky) a případná klíšťata odstranit
- Nebrat s sebou psy (nebo jen na vodítku)

Po návratu domů

- Po návratu se ihned převléknout, oděv vytřepat
- Důkladně prohlédnout celé tělo. Nejčastější místa přisátí: podkolenní jamky, třísla, podpaží, za ušima, u dětí hlava
- Klíšťata neprodleně odstranit. V prvních hodinách je klíště při-

chyceno pouze mechanicky zoubky, později se kolem sacího ústrojí vytvoří obal (cement) a odstranění je obtížné. Snižuje se tím i významně nebezpečí nákazy

- Prohlídku zopakovat následující den. Klíšťata se mohou před přichycením i několik hodin pohybovat po těle a mohou být někdy objevena i později.

Odstranění přichyceného klíštěte

- Místo přisátí důkladně dezinfikovat (například jodovými přípravky)
- Pomocí navlhčené žínky nebo ručníku s klíštětem lehce viklat ze strany na stranu, po 2 – 3 minutách by se mělo pustit. Lze použít i měkkou pinzetu. S klíštětem zásadně netočíme, došlo by k odtržení přední části těla, což by mohlo vést ke vzniku zánětu.

- Klíšťat se nedotýkat holými rukama a nemačkat je

- Místo znovu důkladně dezinfikujeme

Po odstranění klíštěte

- Je třeba věnovat zvýšenou pozornost celkovému zdravotnímu stavu a vzhledu pokožky, zvláště v blízkosti přisátí. Nevelké zarudnutí pokožky přetrvávající 2 – 3 dny, která se nezvětšuje je většinou přirozená reakce těla.

- Pokud se v období 3 týdnů po přisátí objeví zvětšující se zarudlá skvrna (v centru většinou blednoucí), zvýšená teplota, nebo jakékoliv jiné příznaky připomínající chřipku, je třeba navštívit neprodleně lékaře.

- V tomto období je lépe se vyvarovat nadměrné tělesné námaze, stresům a silnému slunění.

Nemoci přenášené klíšťaty

Klíště obecné je i v našich podmínkách nebezpečným přenašečem několika onemocnění člověka. Některá z nich jsou poměrně vzácná, za velmi významné je však třeba považovat především klíšťovou encefalitidu a lymskou boreliózu. Obě onemocnění patří mezi nemoci s tzv. přírodní ohniskovostí. To znamená, že se nemoc

v přírodě šíří mezi klíšťaty (nebo jinými přenašeči) a divoce žijícími zvířaty bez vlivu člověka. Tento jev je znám u celé řady významných nemocí a s přírodními ohnisky se můžeme setkat prakticky všude na světě. Nacházíme je jak v přírodě člověkem prakticky nedotčené, tak i v krajině výrazně lidskou činností změněné či v průmyslových oblastech. Člověk se nakazí prakticky náhodou, pokud do takového ohniska vstoupí a je napaden infikovaným vektorem, v našem případě tedy klíštětem.

Lymská borelióza

Lymská borelióza je bakteriální onemocnění. Původcem je několik druhů spirochét (u nás především *Borrelia burgdorferi*, *B. garinii*, *B. afzelii*). V ČR byla prokázána řada přírodních ohnisek tohoto onemocnění rozptýlených prakticky po celém území státu. Aktivní ohniska bývají často i v parcích a zahradách městských aglomerací. S vysokým procentem infikovaných klíšťat se setkáváme rovněž na některých místech Břeclavska, zvláště v jeho jižní a jihovýchodní části. Výskyt tohoto onemocnění je zhruba 5 x častější než klíšťové encefalitidy.

Onemocnění má při klasickém průběhu 2 stádia. Časná stádium se objevuje během několika dnů (ale někdy i týdnů) po přisátí klíštěte. Charakteristickým znakem je vytvoření červené skvrny, která se kruhově zvětšuje. Uprostřed skvrna postupně bledne (erythema migrans). Její velikost je obvykle větší než 5 cm. Tato skvrna se však nemusí vytvořit u všech pacientů (objevuje se asi v 70 – 80% případů). Časté jsou i příznaky připomínající chřipku. Po několika týdnech se mohou přidat projevy postižení nervové soustavy, kloubů a kardiovaskulárního systému. Typické jsou bolesti hlavy, ztuhlost šíje, bolesti v zádech aj.. Tyto příznaky mohou trvat několik měsíců a přejít do chronického stavu. Pozdní stádium se dostavuje obvykle až se značným časovým

odstupem, zpravila po více než 6 měsících až roce. Má chronický charakter a projevuje se především postižením kloubů, kůže a nervové soustavy.

Proti lymfické borelióze není v Evropě účinné očkování. Prevence spočívá především v ochraně před klíšťaty. Onemocnění lze léčit antibiotiky. Pro úspěšnou léčbu je velmi důležité její včasné zahájení.

Klířová encefalitida

Klířová encefalitida je virové onemocnění. Člověk se nakazí infikovaným klíštětem, jsou však známy případy často i poměrně velkých epidemií způsobené konzumací nepasterovaného kozího mléka nadojeného od infikovaných koz. V ČR je známa řada přírodních ohnisek tohoto onemocnění, například v povodí Vltavy, Sázavy, Berounky, na Znojemsku aj.. Na Břeclavsku přírodní ohniska klířové encefalidity zatím nejsou známa, to však neznamená, že by zde nebyl zaznamenán žádný výskyt tohoto onemocnění.

Onemocnění probíhá obvykle ve dvou fázích. V první fázi (7 – 14 dní po přisátí klíštětem) se objevují nespecifické příznaky připomínající chřipku. Zdravotní potíže přetrvávají několik dní, pak následuje zdánlivé uzdravení. Asi po dalším týdnu relativního zdraví může nastoupit druhá fáze – vysoké horečky, bolesti hlavy, poruchy spánku, závratě, v těžkých případech i obrny nervů. U fyzicky odolných jedinců a dětí se druhá fáze nemusí dostavit vůbec, ale u oslabených lidí a osob ve věku nad 60 let může mít velmi těžký průběh s možností úmrtí. Po prodělaném onemocnění je celoživotní imunita

Ochrana

Proti klířové encefalitidě není účinný lék, proto je velmi důležité dodržovat určitá pravidla, která mohou propuknutí onemocnění zamezit, nebo alespoň ovlivnit její průběh či zmírnit následky:

- V případě jakýchkoliv příznaků onemocnění, zvláště pokud

bylo zjištěno přisáté klíště, nebo po pobytu v lese se po dobu 3 týdnů vyvarovat zvýšené zátěže a to i v případě že příznaky pominou a člověk se cítí zdravý (mohlo by jít o klidové stádium mezi první a druhou fází)

- Dostatek spánku, u starších lidí i klid na lůžku
- Zvýšený přívod vitamínů
- V každém případě je třeba stav konzultovat s lékařem

Proti klířové encefalitidě existuje účinné očkování. Nejvhodnější dobou pro jeho začátek jsou zimní měsíce, kdy je přisátí klíštětem nepravděpodobné. Je však třeba si uvědomit, že očkování je sice velmi účinným prostředkem proti klířové encefalitidě, před jinými nemocemi, ani před vlastními klíšťaty nás však nechrání.

RNDr. Oldřich Šebesta

Staročeské Vánoce v Bořeticích

Štědrý večer v naší farnosti letos oslavíme v duchu tradičních staročeských zvyků a obyčejů. S radostným očekáváním proto zveme všechny naše farníky a příznivce, abyste tento významný den oslavili s námi. Hned v 10:00 hodin ráno se sejdem na naší faře, abychom si povyprávěli vánoční příběh, zazpívali si koledy, vyzkoušeli krásné staročeské štědrovečení zvyky, a podíváme se, jestli něco nenajdeme i pod farním vánočním stromečkem. Srdečně vás sem proto všechny zveme. S sebou vezměte dobrou náladu a dáreček do 50 Kč. Ve 20:00 hodin si společně zajdeme na půlnoční mši do našeho kostelíčku, kde se kromě krásného kázání otce Ondry můžete těšit i na ty nejkrásnější, téměř už zapomenuté vánoční písně a koledy, které pro vás pečlivě nacvičuje naše schola Deo Gratias. A po půl-

noční mši se cestou domů zastavíme v parku před kostelem, kam se nám letos vánočním zázrakem přenesou z Betléma opravdová betlémská stáj se všemi svými lidskými i zvířecími obyvateli. Zazpíváme si krásné koledy, přivítáme malého Ježíška mezi

námi, podíváme se na scénku dětí ze společenství Světýlko, zahřejeme se vánočním punčem, trochu si zasoutěžíme a užijeme si krásného společenství u jesliček. Těšíte se? My ano, tak se k nám přidejte!

Veronika Nováková

Pozvánka na

ŽEHNÁNÍ VÍNA,

které se uskuteční v neděli

27. prosince 2009 v 15:00 hodin v kulturním domě v Bořeticích,
pořádá Obec Bořetice a SSKH

Hudební doprovod cimbálová muzika pana Romana Veverky – RIVUS.

Vinaře prosíme o vzorky vína, hospodyňky o pomazánky.

Všichni jste srdečně zváni.

Společenská kronika

Vítejte mezi námi:

červenec

Ema Dinžíková

Natali Chrástková

říjen

Nella Maňková

Sňatek uzavřeli:

duben

Vladimíra Horčíčková – Petr Kadlec

Tímto se omlouváme za pozdější zveřejnění.

srpen

Lenka Relichová – Pavel Kuchyňka

září

Markéta Slámová – Luděk Šebesta

Miriama Hoždorová – Josef Malinka

říjen

Eva Šafaříková – Václav Šlancar

Jubilanti:

Jubilanti 70 let:

září

Václav Petrásek

říjen

Františka Bařinová

listopad

Václav Juras

Terezie Pazderková

prosinec

Antonín Lubal

Jubilanti 75 let:

listopad

Marie Petrásková

Ludmila Grégrová

Přejeme všem hodně zdravíčka a osobní spokojenosti

Jubilanti 80 let:

září

Václav Frolich

Zdenka Hajmonová

listopad

Marie Lebedová

prosinec

Jindřiška Lůbalová

Jubilanti 85 let:

Václav Vojtěšek

Jubilanti 90 let:

říjen

Anna Šebestová

Z našeho středu navždy odešli:

září

Růžena Frolichová,

Oldřich Sadílek

říjen

Marie Padalíková,

Jan Gajdošík

Kulinářské okénko

Kotlety v marinádě

Ingredience:

6 kotlet, marináda: 2 vejce, lžička soli, lžička pepře, 2 lžíce worchestrové omáčky, 1 lžíce hořčice, 1 lžíce solamylu, 4 stroužky prolisovaného česneku.

Postup:

Všechny suroviny na marinádu dobře prošleháme. Vykostěné a naklepané kotlety v marinádě obalíme, zbytkem zalejeme a uložíme do chladna aspoň na 24 hodin, možno i déle. Smažíme na trošce oleje na pánvi. Podáváme s vařenými bramborami a zeleninovým salátem.

Jogurtové řízky

Ingredience:

4 kuřecí řízky, 300 g bílého jogurtu, sůl, pepř, 4 rozmačkané stroužky česneku, 2 vejce, grilovací koření, strouhanka, olej.

Postup:

Omyté a osušené řízky lehce naklepeme. Všechny ostatní suroviny (kromě strouhanky a oleje) smícháme. Každý řízek protáhneme marinádou, uložíme do misky a nakonec je zbylou marinádou zalijeme. Necháme v chladu do druhého dne. Řízky postupně vyndáváme z marinády, obalíme ve strouhance a usmažíme v rozpáleném oleji. Podáváme s jakkoliv upravenými bramborami.

DOBROU CHUŤ

ZAF VELO SPORT jízdní kola

AUTHOR, SUPERIOR, DEMA
horská, treková, crossová, silniční a dětská jízdní kola
(k zakoupenému kolu dárek)

**slevy na starší modely
až 2500.- Kč**

náhradní díly a doplňky na všechna běžně používaná kola
sportovní oblečení, dresy, cyklistické rukavice, přílby
funkční prádlo od firmy CRAFT, MOIRA, ATEX
zboží od 3000,-Kč lze nakoupit na splátky
i bez navýšení – ESSOX

**záruční i pozáruční servis
opravujeme všechna jízdní kola,
provádíme opravy kotoučových brzd
mechanických i hydraulických**

otevřeno: po - pá 8.00 - 12.00 13.00 - 17.00
sobota 8.00 - 11.00

Hlavní 68, Velké Pavlovice, tel: 519428507,
www.zaf.cz - velo@zaf.cz

Verše Oldřicha Damborského

Podzimní svatba

Bílý šat mlhy
oblékl vinici nevěstu,
vítr, ten ženich po vánku druhý,
schoval si zlaté bledé hodinky slunce
pod vestu.
Pod vestu mraků ocelových
a hosté, racci v bílých fracích,
delikatesy za pluhem loví
a zádumčivý svědek mrazík
podpisové pero stébla s křišťálem
jinovatky
starostovi Podzimu
vrací ....

Vánoční

Vrabci na bílé krajce plotu
vinohrad pokrývá bílá peřina
bílé šaty na plochých planinách
panenská krajina popírá slotu.
Až večerem náhle zmodrá
modré ticho padne na náves
někde v dálce zašteká žlutý pes
a někdo řekne, že Tak dobrá.
Budeme hrát tu hru na lásku, šalmaje,
zrození, sblížení a světlo boží,
nemusíme zlaté dary k nohám složit
jen ať vločka zášti na kameni roztaje....

Sněžná štedrá noc

Sněží ti v duši malá vánoční hudba
oblé závěje suplují boky bílé ženy,
nad kolébkou ve chlévě boží sudba
mrazivé hvězdy jsou láskou obtíženy.
Jdeš oceánem křišťálového sněhu
za s sebou jsi nechal výkyvy burzy,
stálé děcko se ti plete do příběhu
a horký vzduch se ti sráží u pusy.
Siločáry galaxii metají kozelce
stříbrný staniol špičatá brada Luny
tato noc obejmula něhou ztracence
a elektrické dráty hrají píseň struny.

Silvestr a Nový rok

Naše láska vyšuměla jako šampaňské
kaviár noci rozhazuje čísi skleněná ruka,
ohňostroj něhy zapadl do pláně panenské
poslední vteřiny orloj marnosti zatukal.
Ale je nové ráno Nového nadějného roku
novoroční projev zakrákaly bílé vrány,
zase se držím očima ladných dívčích boků,
jako když se tonoucí chytá stébla slámy.....

Štedrý večer

Krkavice oken
bílé vrány závějí
sýkorky ozdob.

Jablůňka ve stráni

Letní lásky
vyšuměly jako šampaňské,
pryč jsou dívčí plavky
vykrojené do boků,
dozrávají hrozny veltlínské
pár hrušek si nese tulák v tlumoku.
Vlaštovky ryjí čáry
po ocelové obloze mraků
tvrdší než diamant a hebcí než zrnko
máku.
Strniště jsou ostríhány na jezka
a plané trnky chutnají
i v chladu trpce,
jablůňka ve stráni se tichem modlí
jako jeptiška
ať v zimě neochladnou
horoucí srdce.

Mockrát děkujeme:

Panu Oldřichu Jedličkovi	za	460 000,--Kč
Panu Josefu Kratochvílovi	za	20 000,--Kč
Panu Lubomíru Lubalovi	za	8 000,--Kč

Mockrát děkujeme všem, kteří přispěli na vydávání
Bořetických listů:

Oldřich Svrček Mikulov	za	300,--Kč
Václav Bařina USA	za	4 000,--Kč
Stárci a stárky Bořetice 2009	za	600,--Kč
Jaroslav Surman Znojmo	za	500,--Kč

Veronika Sedláčková Brno	za	100,--Kč
Josef Jáchym USA	za	1 500,--Kč
Marie Tupá Bořetice	za	500,--Kč
Anna Hasíková Pašovice	za	400,--Kč
Dárce, který nechce být jmenován	za	300,--Kč
Rodina Dundálkova Brno	za	200,--Kč
Ludmila Grúzová čp. 19 Bořetice	za	200,--Kč
Manželé Vojtěškovi čp. 93 Bořetice	za	500,--Kč
Anna Jurasová čp. 337 Bořetice	za	150,--Kč
Paní Kalvodová Žatčany	za	150,--Kč
Veronika Šustrová Žďár nad Sáz.	za	200,--Kč
Marie Beránková Tvarožná	za	250,--Kč

Děkujeme všem

Fotogalerie

Páťáci při návštěvě u starosty

Pečení v mateřské školce

Pečení v mateřské školce

Pečení v mateřské školce

Pasování nových školáků

Konference o příhraniční spolupráci mezi slovenskou a českou republikou v Bořeticích

Fotogalerie

*Mužácké hody**Mužácké hody**Předhodové zpívání**Předhodové zpívání**Stavění máje**Stavění máje*

Fotogalerie

Školáci na návštěvě u starosty

Školáci na návštěvě u starosty

Hotel Modré hory

Nádherný javor je zachráněn

Oprava barokní brány

Oprava chodníků u Minaříkového

Fotogalerie

Vystoupení vojenského souboru Ondráš

Vystoupení vojenského souboru Ondráš

Vystoupení vojenského souboru Ondráš

Vystoupení vojenského souboru Ondráš

Poutníci v Izraeli

Poutníci v Izraeli

Fotogalerie

Životní jubileum paní Jurasové

Diamantová svatba - manželé Vojtěškovi

Životní jubileum 90 let paní Šebestové

Výstavba sběrného dvoru

Výstavba sběrného dvoru

Výstavba sběrného dvoru

Fotogalerie

Otevření cyklostezky

Výstavba cyklostezky

Výstavba cyklostezky

Zarážení hory

Zarážení hory

Zarážení hory

Bořetické listy č.2/2009

Vychází nepravidelně. Vydává Obec Bořetice, IČO: 283037. Registrováno MK ČR E 11 764.

Redakční rada: Václav Surman, JUDr. Jana Zemánková, Mgr. Marie Hamalová, Zdeňka Marešová,
Jana Procházková, Anna Cimbálková, Lucie Procházková.

Příspěvky a náměty posílejte na email: zpravodaj@boretice.cz. Redakce si vyhrazuje právo příspěvky krátit. Výtisk zdarma.

Neprošlo jazykovou úpravou.

Grafická úprava a tisk: Petr Brázda - vydavatelství Břeclav